

Vestfold

FYLKESKOMMUNE

Kontrakt

Transporttjenester Buss

Vestfold 2026 III

Ny utlysning

Versjon 1.1

Innholdsfortegnelse

1	DEFINISJONER	5
2	KONTRAKTENS OPPDRAG OG FORMÅL	6
3	PARTER I KONTRAKTEN	6
4	KONTRAKTSOMRÅDET	6
5	KONTRAKTSDOKUMENTER– RANGERING OG TOLKNINGSREGLER..	7
6	GENERELLE BESTEMMELSER OM OPPDRAGET	8
6.1	Utførelse av Oppdraget	8
6.2	Krav til bussmateriellet.....	8
6.3	Rutebeskrivelse	9
6.4	Kundesystemer Buss	9
6.5	Bussanlegg.....	9
6.6	Ladeinfrastruktur og fylleanlegg.....	9
6.6.1	Operatørens ansvar for ladeinfrastruktur	10
6.6.2	Overdragelse av eierskapet til ladeinfrastruktur for lading av EI-busser	11
6.6.3	Fylleanlegg for Biogass-busser.....	11
6.7	Operatørens medansvar for reisegaranti	12
7	KONTRAKTENS VARIGHET OG OPPSTARTSFORBEREDELSE	12
7.1	Kontraktens varighet.....	12
7.2	Forberedelse til oppstart	12
8	GODTGJØRELSE FOR OPPDRAGET	13
8.1	Generelt	13
8.2	Godtgjørelsen	14
8.2.1	Årsgodtgjørelse og månedlig godtgjørelse.....	14
8.2.2	Trekk i månedlig godtgjørelse for innstilte avganger.....	15
8.2.3	Engangsgodtgjørelse for investeringskostnad ladeinfrastruktur.....	15
8.3	Regulering av årlig godtgjørelse for pris- og kostnadsutvikling	16
8.3.1	Reguleringsansvar	16
8.3.2	Tidspunkt og basis for regulering.....	16
8.3.3	Regulering av årlig godtgjørelse og endringspris per Rutetime	17
8.3.4	Regulering av årlig godtgjørelse og endringspris per elektriske Rutekilometer.....	17
8.3.5	Regulering av årlig godtgjørelse og endringspris per biogass Rutekilometer	17
8.3.6	Regulering av årlig godtgjørelse for Vogninnsats per buss i Rute	17
8.3.7	Regulering av årlig godtgjørelse for Ladeinfrastruktur	18
8.3.8	Regulering av årlig godtgjørelse for Øvrige kostnader	18
8.3.9	Regulering av pris per time for administrative tjenester	18
8.3.10	Om SSB indekser	18
8.3.11	Referanseperiode for regulering før Oppstartsdato	18
8.3.12	Referanseperioder for regulering etter Oppstartsdato	19
8.4	Ekstraordinær regulering av Årsgodtgjørelsen ved endring i offentlige avgifter, lover og forskrifter	19
8.5	Oppgjørs- og avregningsrutiner	19
8.5.1	Fakturering av godtgjørelse	19
8.5.2	Fakturering av billettinntekter.....	20
8.5.3	Korrigerende av billettinntekter	20
8.5.4	Fakturering av Gebyr	20

9	ENDRING AV RUTEPRODUKSJON	20
9.1	Generelt om endring av Ruteproduksjonen	20
9.2	Rammer for pålagte endringer av Ruteproduksjon	21
9.3	Frist for iverksettelse av pålagte endringer av Ruteproduksjonen	21
9.4	Avstemming av løpende Ruteproduksjon	22
9.5	Terskelverdier – midlertidige tilpasninger av Ruteproduksjon.....	22
9.6	Endring av Årsgodtgjørelsen som følge av endring i Ruteproduksjonen	23
9.6.1	Årlig godtgjørelse for Rutekilometer og Rutetimer	23
9.6.2	Godtgjørelse for endring av Vogninnsats som følge av en pålagt endring av Ruteproduksjonen	23
9.7	Godtgjørelse for bestilling av Ruteproduksjon ifbm. kortvarig eller midlertidig behov ved skolestart, uforutsette og større arrangementer.....	24
10	ENDRING AV OPPDRAGET	24
10.1	Generelt om endringer	24
10.1.1	Oppdragsgivers rett til å pålegge endringer	24
10.1.2	Fremgangsmåte ved endringsordre	25
10.1.3	Virkningene av en endring på godtgjørelsen.....	26
10.1.4	Tvist om konsekvensene av en endring.....	27
10.1.5	Uenighet om det foreligger en endring.....	27
10.1.6	Endringsforslag fra Operatør	27
10.2	Pålegg om endringer i administrative tjenester	28
10.2.1	Generelt om administrative tjenester	28
10.2.2	Endring av godtgjørelse som følge av overføring av administrative tjenester.....	28
10.3	Endring som følge av teknologisk utvikling	28
10.4	Endring av bussmateriell.....	29
10.4.1	Bytte av materiell på initiativ fra Operatøren	29
10.4.2	Endring av materiell på initiativ fra Oppdragsgiver.....	29
10.4.3	Fremgangsmåte ved endring av bussmateriell	29
10.5	Omdisponeringer	29
10.5.1	Generelt om omdisponeringer	29
10.5.2	Godtgjørelse ved omdisponeringer.....	30
11	OFFENTLIGE LOVER, FORSKRIFTER OG ENKELTVEDTAK MM.	30
12	ORGANISASJON OG KOMPETANSE	31
12.1	Informasjons- og opplæringsansvar.....	31
12.2	Lærlingordninger.....	31
13	LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR. VIRKSOMHETSOVERDRAGELSE.	31
13.1	Krav til lønns- og arbeidsvilkår	31
13.2	Dokumentasjonsplikt.....	32
13.3	Oppdragsgivers sanksjonsrett	32
13.4	Virksomhetsoverdragelse	32
13.5	Bruk av deltid og delte skift	32
14	PERSONVERN OG KONFIDENSIALITET	33
14.1	Personvern	33
14.2	Taushetsplikt.....	33
15	SIKKERHETSSTILLELSE OG KRAV TIL ØKONOMISK STILLING	33
15.1	Justering av Garantien.....	34
15.2	Heving av Kontrakt grunnet økonomiske forhold	34

16 ANSVAR OG FORSIKRING	34
17 OVERDRAGELSE AV KONTRAKT	35
18 BRUK AV UNDERLEVERANDØRER OG SAMARBEIDSPARTNERE	35
18.1 Underleverandører.....	35
18.2 Forpliktende samarbeid	35
19 MENNESKERETTIGHETER OG ANSTENDIGE ARBEIDSFORHOLD	36
20 SANKSJONER MOT RUSSLAND. NASJONALE SIKKERHETSINTERESSER.	36
21 ETISKE KRAV	37
22 KONTRAKTSFORHOLD TIL ANDRE.....	37
23 REKLAMERETTIGHETER	37
24 KVALITETSSIKRING- OG HMS (HELSE-MILJØ-SIKKERHET) SYSTEM	38
25 KONTROLL OG OPPLYSNINGSPLIKT.....	39
26 MISLIGHOLD, TILTAK OG SANKSJONER.....	40
26.1 Hva anses som mislighold	40
26.2 Tiltak for å unngå mislighold	40
26.3 Sanksjoner ved mislighold	40
26.4 Gebyr - standardiserte sanksjoner ved enkelte typer mislighold.....	40
26.4.1 Grunnlag for gebyr.....	40
26.4.2 Oppdragsgivers kontroller.....	40
26.4.3 Gebyrgrupper og gebyrnivå	41
26.4.4 Gebyrsatser	41
26.5 Øvrige sanksjoner.....	42
26.5.1 Retteplikt.....	42
26.5.2 Utskiftning av underleverandør eller personell.....	42
26.5.3 Dagbøter.....	42
26.5.4 Særskilt dagmulkt ved avvik fra miljøkrav, og avvik i drivstoffklasse for anvendt bussmateriell	43
26.5.5 Erstatning og renter	43
26.5.6 Vesentlig mislighold	43
27 FORCE MAJEURE	44
28 TVISTER.....	45
29 SIGNERING	45

1 DEFINISJONER

Begrep	Definisjon
Kontrakt	Dette dokumentet med vedlegg etc. slik det er angitt under kapittel 5.
Kontraktsinngåelse	Dato for partenes signering av denne Kontrakt.
Kontraktområdet	Vestfold - det geografiske området hvor det utføres Ruteproduksjon i henhold til denne Kontrakt.
Kontraktperiode	Den perioden Kontrakten gjelder, i henhold til kapittel 7.
Driftsår	Driftsperioden fra 01.07.år 1 – 01.07. år 1 + 1, mv.
Godtgjørelseselementer	Prisskjemaets punkt 1-5, jf. Vedlegg 8B Operatørens endelige pristilbud
Oppdraget	Leveransen av kollektivtransporttjenester i Kontraktområdet i henhold til denne Kontrakt.
Oppstartsdato	Dato for oppstart av Oppdraget; 1.juli 2026.
Rute	Avganger i henhold til tidtabell og eventuelle ekstraavganger
Rutekilometer	Antall kilometer av alle kjørte avganger i Rute. Tomkjøring inngår ikke i Rutekilometer.
Rutetimer	Tid som medgår til å kjøre alle avganger i Rute. Tomkjøring og reguleringstid inngår ikke i Rutetimerne.
Ruteproduksjon	Det samlede antall Rutekilometer og Rutetimer som kjøres i henhold til denne Kontrakt.
Årsgodtgjørelsen	Tilbudt Årsgodtgjørelse i Vedlegg 8B Operatørens endelige pristilbud , med senere justeringer i tråd med denne Kontrakt.
Månedlig godtgjørelse	1/12 av Årsgodtgjørelsen.
Vogninnsats	Minimum antall busser i rute som må benyttes for å utføre Ruteproduksjonen.

2 KONTRAKTENS OPPDRAG OG FORMÅL

Kontrakten gjelder levering av transporttjenester med buss fra Operatøren i Kontraktområdet jf. kapittel 4.

Partene har felles målsetning om å gjøre kollektivtrafikken til et naturlig førstevalg for de reisende i Kontraktområdet. Kontrakten skal bidra til å oppnå overordnede målsetninger om en sterk markedsposisjon for kollektivtrafikken med fornøyde kunder og en effektiv og bærekraftig ressursbruk.

3 PARTER I KONTRAKTEN

Med «**Operatør**» forstås det transportselskap som er tildelt Kontrakt for rutetransport etter gjennomført konkurranse *Transporttjenester Buss Vestfold 2026 III*.

Med «**Oppdragsgiver**» forstås Vestfold fylkeskommune org nr. 929 882 385.

Hver av partene skal, etter inngåelse av Kontrakten, oppnevne minst én representant med kontor i Norge som skal ha fullmakt til å signere eventuelle avtaler om kontraktmessige endringer og tillegg. Dersom fullmaktsforholdet endres, skal vedkommende representant sende skriftlig signert brev til den annen part.

Organisasjonsmessige og/eller andre endringer hos Operatør med betydning for fullmaktsforhold eller gjennomføring av Kontrakten skal uoppfordret, så raskt som mulig, meldes skriftlig til oppdragsgiver. Operatør kan ikke under noen omstendigheter forplikte Oppdragsgiver.

Muntlig og skriftlig kommunikasjon og korrespondanse mellom partene skal foregå på norsk.

4 KONTRAKTSOMRÅDET

For denne Kontrakt utgjør Kontraktområdet:
(kryss av for aktuelt Ruteområde)

Kontraktsområde		Sett X
Ruteområde 1 (Ro01)	Vestfold Nord	
Ruteområde 2 (Ro02)	Vestfold Midt	
Ruteområde 3 (Ro03)	Vestfold Syd	
Ruteområde Total (RoTotal)	Vestfold	

5 KONTRAKTSDOKUMENTER– RANGERING OG TOLKNINGSREGLER

Kontraktsdokumentene består av følgende:

- Kontrakt (dette dokument)
- Kontraktens Vedlegg m/tilhørende bilag:

Vedlegg 1	Oppdragsbeskrivelse
Vedlegg 2A	Krav til bussmateriell Ro01, m/ Bilag 2.1 Profilprogram
Vedlegg 2B	Krav til bussmateriell Ro02, m/ Bilag 2.1 Profilprogram
Vedlegg 2C	Krav til bussmateriell Ro03, m/ Bilag 2.1 Profilprogram
Vedlegg 3A	Rutebeskrivelse Ro01
Vedlegg 3B	Rutebeskrivelse Ro02
Vedlegg 3C	Rutebeskrivelse Ro03
Vedlegg 4	Kundesystemer Buss
Vedlegg 5A	Anleggsbeskrivelse Ro01 Bilag 5.1
Vedlegg 5B	Anleggsbeskrivelse Ro02 Bilag 5.2, 5.3 og 5.4
Vedlegg 5C	Anleggsbeskrivelse Ro03 Bilag 5.5 og 5.6
Vedlegg 6A	Databehandleravtale
Vedlegg 6B	Databehandleravtale bilag A - D
Vedlegg 7	Sikkerhetsstillelse
Vedlegg 8A	Operatørens tilbudsbrev (Bilag 5 Tilbudsbrev)- uten vedlegg
Vedlegg 8B	Operatørens endelige pristilbud (Bilag 8 Prisskjema)
Vedlegg 9	Avtale om solidarisk ansvar (hvis aktuelt)

Endringer og presiseringer som Oppdragsgiver har gitt før tilbudsfristen, er innarbeidet i kontraktsdokumentene.

Eventuelle forbehold / avvik som ikke fremgikk av tilbudets **Bilag 7**, og som ikke ble avdekket før kontraktsinngåelse, vil ikke kunne påberopes av Operatør etter kontraktsinngåelse.

Kontraktsdokumentene utfyller hverandre.

I tilfelle motstrid mellom bestemmelsene i dette dokumentet og vedleggene m/bilag, skal dette dokumentets ordlyd gå foran ordlyden i vedleggene m/bilag.

I tilfelle motstrid mellom vedleggene skal disse ha prioritet og overstyre underliggende vedlegg i ovenstående rekkefølge (lavest nummer har høyest rang).

Motstrid foreligger ikke dersom det fremkommer eksplisitt og tydelig at teksten i vedlegget skal fravike fra det rangmessige overordnede vedlegget.

I **Vedlegg 3 A-C Rutebeskrivelse** er Oppdragsgivers anslag av Ruteproduksjonen i Rutekilometer og Rutetimer, og mulig vogndisponeringsplan angitt i Bilag 3.1 – 3.12.

Disse Bilag 3.1- 3.12 har ikke kontraktsmessig status og er ikke bindende for Oppdragsgiver. Oppgitt Ruteproduksjon i Rutekilometer og Rutetimer, og antall busser skal betraktes som veiledende opplysninger. Oppdragsgiver hefter ikke for eventuelle feil i anslagene. Operatør har selv ansvar for å gjøre seg kjent med rutetraseer og annen infrastruktur. Operatør skal basere gjennomføringen av Oppdraget på egne beregninger. Årsgodtgjørelse og endringspriser som fremgår av **Vedlegg 8 B Operatørens endelige pristilbud**, skal ikke endres som en følge av eventuelle avvik mellom Oppdragsgivers anslag og Operatørens beregninger, se også punkt 9.1 nedenfor.

6 GENERELLE BESTEMMELSER OM OPPDRAGET

6.1 Utførelse av Oppdraget

Operatør skal utføre Oppdraget på en fagmessig god og aktsom måte, og i henhold til de krav som følger av Kontrakten. Operatør skal ved utførelsen legge særlig vekt på sikkerhet, og gå frem slik at slik at det ikke oppstår skade, eller fare for skade, på person, eiendom eller Oppdragsgivers renommé.

Det skal legges særlig vekt på regularitet og punktlighet i leveransen.

Partene er forpliktet til å samarbeide og vise lojalitet under gjennomføringen av Kontrakten.

Operatør er ansvarlig for å ha tilstrekkelig kapasitet for å løse Oppdraget fra Oppstartsdato og gjennom hele kontraktsperioden

Ved hindret fremkommelighet, grunnet uvær eller trafikale forhold som for eksempel stengt vei, skal partene samarbeide om å finne alternative, midlertidige traseer i fellesskap.

Operatør er ansvarlig for at kjøringen skjer i samsvar med ruteplanen.

Operatør er ansvarlig for å sette inn korrektive tiltak ved forsinkelser som kan gi følger for gjennomføringen av ruteplanen. Ved driftsstans, sykdom eller lignende, skal Operatør sørge for å sette inn reservemateriell, reservesjåfør eller organisere alternativt transportopplegg, slik at avtalt leveranse kan utføres og passasjerene og Oppdragsgiver holdes skadefri. Dersom det likevel oppstår forsinkelse eller annet mislighold som en følge av driftsstans, sykdom eller lignende, gjelder bestemmelsene om mislighold, tiltak og sanksjoner i kapittel 27.

Krav til Operatørs leveranse fremgår nærmere av Kontraktens **Vedlegg 1 Oppdragsbeskrivelse**.

6.2 Krav til bussmateriellet

Krav til bussene som benyttes i Oppdraget fremgår nærmere av Kontraktens **Vedlegg 2 A-C Krav til bussmaterieill**.

Busser som ikke tilfredsstillter kravene i Kontrakten kan ikke benyttes til Oppdraget, med mindre det gis midlertidig dispensasjon jf. **Vedlegg 2 A-C** punkt 9.1.

For denne Kontrakt gjelder Operatørs fordeling av busser på materiellgrupper og drivstoffkategori, slik det er angitt i **Vedlegg 8 B Operatørens endelige pristilbud**.

6.3 Rutebeskrivelse

Rutene i Kontraktområdet er beskrevet i Kontraktens **Vedlegg 3 A-C Rutebeskrivelse**.

Kontraktområdet omfatter lokale ruter og skoleruter.

Denne Kontrakten gir ikke Operatør enerett til å gjennomføre oppdrag for Oppdragsgiver i Kontraktområdet.

Oppdragsgiver står fritt til å inngå kontrakter med andre enn Operatør, også der hvor slike kontrakter har direkte trafikkmessige berøringspunkter med det kontraktsfestede Oppdraget. Operatøren har ingen rett til endret godtgjørelse eller til å kunne påberope seg andre kontraktsmessige konsekvenser grunnet transporttjenester som andre utfører for Oppdragsgiver.

Om stat og/eller fylker gir tillatelse til eller oppretter/endrer ruter som har trafikkmessige berøringspunkter og følger for Operatør, gir ikke dette grunnlag for endret godtgjørelse eller grunnlag for å kunne påberope seg andre kontraktsmessige konsekvenser.

Oppdragsgiver kan pålegge Operatør samarbeid med andre operatører om kjøring av ruter som har berøringspunkter med det kontraktsfestede Oppdraget. Operatør plikter da å delta i henhold til Oppdragsgivers pålegg i slikt samarbeid.

6.4 Kundesystemer Buss

Oppdragsgiver stiller Kundesystemer på buss til disposisjon for Operatør i det omfang og på de vilkår som følger av Kontraktens **Vedlegg 4 Kundesystemer Buss**.

6.5 Bussanlegg

Oppdragsgiver stiller flere Bussanlegg til disposisjon for Operatør, fordelt per Ruteområde. Operatør plikter å leie Bussanleggene av fylkeskommunen, og bruke Bussanleggene i de respektive Ruteområder i det omfang og på de vilkår som følger av Kontraktens **Vedlegg 5 A-C Anleggsbeskrivelse**.

6.6 Ladeinfrastruktur og fylleanlegg

På de Bussanlegg jf. **Vedlegg 5 A-C Anleggsbeskrivelse**, som Operatør planlegger å benytte El-busser, skal Operatøren innen Oppstartsdato bygges nødvendig ladeinfrastruktur for lading av El-busser i samsvar med Operatørens tilbudte materiell for Ruteproduksjonen, jf. **Vedlegg 8 B Operatørens endelige pristilbud**.

Ladeanleggene skal eies av fylkeskommunen, og stilles til disposisjon for Operatør i hele Kontraktperioden.

Operatør har ansvar for egne avtaler om kjøp av strøm til bussene.

Operatør har ansvar for egne strømvavtaler, drift/vedlikehold, service og daglig drift av anleggene jf. **Vedlegg 5 A-C Anleggsbeskrivelse**.

Operatør har rett til i tillegg å etablere ladeinfrastruktur på andre steder enn ved de Bussanlegg som Oppdragsgiver stiller til disposisjon, jf punkt 6.5. Alle kostnader forbundet med etablering og avvikling av slik infrastruktur skal bæres av Operatøren. Operatøren har med andre ord ikke krav på engangsgodtgjørelse fra Oppdragsgiver for dette.

For fylleanlegg for biogass gjelder bestemmelsene i punkt 6.6.3.

6.6.1 Operatørens ansvar for ladeinfrastruktur

På de Bussanlegg der Operatør planlegger å bruke EI-busser, skal Operatøren prosjektere og bygge installasjoner av den ladeinfrastruktur som er nødvendig for lading av Operatørens EI-busser for Ruteproduksjonen, for egen regning og risiko. Dersom Operatørens valg av ladeinfrastruktur krever nettoppgraderinger, skal Operatøren besørge og bekoste dette i tillegg.

Operatør er ansvarlig for å innhente nødvendige offentlige løyver og tillatelser i forbindelse med installasjoner og eventuelle ombygginger. Operatør bærer all risiko for usikkerhet om slik godkjenning vil bli gitt, med mindre annet spesifikt følger av fremleieavtalen inntatt i **Vedlegg 5A-C Anleggsbeskrivelse** Bilag 5.1 – 5.6.

Oppdragsgiver besørger og bekoster tilgang til strøm frem til anlegg, slik det er angitt i skissene i **Vedlegg 5A-C**.

På alle Bussanlegg som Oppdragsgiver stiller til disposisjon for Operatør, vil Operatørens ansvar for ladeinfrastruktur i henhold til dette punkt 6.6.1 bli godtgjort med en engangsgodtgjørelse svarende til de faktiske og dokumenterte kostnadene Operatøren har hatt til investering i ladeinfrastruktur (uten fortjenestepåslag). Engangsgodtgjørelsen skal imidlertid ikke overstiger fylkeskommunens øvre budsjettamme for infrastruktur for hvert Ruteområde, jf punkt 8.2.3, dvs selv om Operatørens kostnader eventuelt overstiger denne rammen. Det beløpet Operatøren har angitt i **Vedlegg 8 B Operatørens endelige pristilbud** punkt 5, skal inngå i Årsgodtgjørelsen.

Operatøren skal ha all risiko knyttet til de faktiske kostnader til anskaffelse, installering og testing av ladeinfrastruktur, herunder skatte- og avgiftsmessig behandling, og eventuell nettoppgradering. Dette betyr at Operatør ikke vil få en større godtgjørelse for sine ytelser i henhold til dette punkt 6.6.1 enn engangsgodtgjørelsen nevnt ovenfor og beløpet angitt i **Vedlegg 8 B Operatørens endelige pristilbud** punkt 5, selv om Operatørs faktiske kostnad skulle være høyere.

Operatøren har fullt ansvar for drift og vedlikehold av ladeinfrastrukturen gjennom hele Kontraktperioden og skal sørge for service- og vedlikeholdsavtaler for å ivareta en høy oppetid og lav verdiforringelse av ladeinfrastrukturen. Operatøren skal selv bære alle kostnader ved dette. Dette innebærer at blant annet senere inspeksjoner, vedlikehold/reparasjoner og utskiftninger av slik ladeinfrastruktur er Operatørens ansvar. Alle endringer av eksisterende konstruksjoner og plassering av alle typer utstyr og installasjoner skal godkjennes av Oppdragsgiver.

Dersom endringer i Ruteproduksjonen eller endringer i Oppdraget medfører et behov for ytterligere ladeinfrastruktur i Kontraktperioden, skal Operatøren prosjektere og bygge dette i tråd med pålegg fra Oppdragsgiver, med kostnadsdekning i henhold til kapittel 10. Oppdragsgiver har rett til å pålegge Operatør å opparbeide ytterligere infrastruktur som følge av eventuelle endringer pålagt i henhold til kapittel 9 og 10, med kostnadsdekning i henhold til kapittel 10. Også denne ladeinfrastrukturen skal eies av fylkeskommunen, jf punkt 6.6.2, og stilles til disposisjon for Operatøren i hele Kontraktperioden.

Ytterligere informasjon om ladeinfrastruktur på og utenfor Bussanleggene omtalt i punkt 6.6 er gitt i **Vedlegg 5A-C Anleggsbeskrivelse**.

6.6.2 Overdragelse av eierskapet til ladeinfrastruktur for lading av EI-busser

Oppdragsgiver overtar eierskapet til all ladeinfrastruktur som etableres for lading av EI-busser til denne Kontrakt, på Bussanlegg definert i **Vedlegg 5A-C** etter ferdigstilling, men tidligst ved Oppstartsdato.

Ved ferdigstilling og Oppdragsgivers overtagelse av eierskapet av ladeinfrastruktur på Bussanlegg som Oppdragsgiver stiller til disposisjon for Operatør, skal Operatøren utstede en faktura på engangsgodtgjørelsen i henhold til punkt 6.6.1 jf punkt 8.2.3.

Oppdragsgiver overtar eierskapet til all ladeinfrastruktur, uavhengig av om Operatørs faktiske kostnader overstiger den maksimale engangsgodtgjørelsen Operatør har krav på i henhold til punkt 6.6.1 jf punkt 8.2.3.

Operatør har ansvar for eventuelle reklamasjoner og erstatningskrav, knyttet til Operatørs anskaffelse av ladeinfrastruktur, også etter at eiendomsretten til ladeinfrastrukturen er overtatt av Oppdragsgiver.

Dersom endringer i Kontrakten medfører et behov for utvidelse av ladeinfrastruktur under Kontrakten, skal Oppdragsgiver overta eierskapet til også denne ladeinfrastrukturen ved ferdigstilling.

Dersom Operatør etablerer ladeinfrastruktur utover de Bussanlegg som Oppdragsgiver stiller til disposisjon, jf punkt 6.5, har Operatør ansvar for å avvikle disse ved Kontraktens slutt med mindre det avtales overdragelse til Oppdragsgiver, grunneier eller ny Operatør for neste kontraktperiode. Alle kostnader forbundet med etablering og avvikling av slik infrastruktur skal bæres av Operatøren, og skal anses innkalkulert i Årsgodtgjørelsen.

6.6.3 Fylleanlegg for Biogass-busser

På samtlige Bussanlegg, utover de to anleggene som allerede har fylleanlegg for biogass-busser, jf. **Vedlegg 5 A-C Anleggsbeskrivelse**, skal det om nødvendig bygges fylleanlegg for fylling av biogass-busser i samsvar med Operatørens tilbudte materiell, jf. **Vedlegg 8 B Operatørens endelige pristilbud**.

Fylleanleggene skal prosjekteres og bygges i regi av Oppdragsgiver innen Oppstartsdato i et prosjekt sammen med Operatør. Operatør skal være aktiv deltager for å sikre at Operatørs behov ivaretas. Operatør plikter å stille eget personell til disposisjon for dette

arbeidet, fra signering til anleggene er ferdigstilt, samt ved behov underveis i driftsperioden.

Oppdragsgiver vil stille anleggene til disposisjon for Operatør i hele Kontraktperioden.

Operatør har ansvar for egne avtaler om kjøp av biogass til bussene.

Operatør har ansvar for egne strømvavtaler, drift/vedlikehold, service og daglig drift av anleggene jf. **Vedlegg 5 A-C Anleggsbeskrivelse**.

6.7 Operatørens medansvar for reisegaranti

Oppdragsgiver har reisegaranti i Vestfold.

Oppdragsgiver legger til grunn den til enhver tid gjeldende reisegaranti utarbeidet mellom NHO Transport og Kollektivtrafikkforeningen.

Operatør skal legge til rette for gjennomføring av reisegarantien i de ruter som omfattes av Oppdraget. Reisegarantiordningen vil fungere slik at Oppdragsgiver administrerer og godtgjør de passasjerene som er berettiget til erstatning for forsinkede eller innstilte avganger.

Dersom årsaken til berettiget erstatning til passasjerene er begrunnet i mislighold eller forseelser fra Operatør, kan Oppdragsgiver gjøre Operatør økonomisk ansvarlig slik dette er regulert i bestemmelsen om mislighold, tiltak og sanksjoner i kapittel 27.

7 KONTRAKTENS VARIGHET OG OPPSTARTSFORBEREDELSE

7.1 Kontraktens varighet

Kontrakten skal gjelde fra kontraktsinngåelse og med en driftsperiode på 10 år. Kontrakten har ingen opsjonsmulighet for forlenging av kontraktperioden for noen av partene.

Alle ruteområdene har driftsperiode fra 01.07.2026 til og med 30.06.2036.

Kontrakten gjelder fra kontraktsinngåelse og frem til og med driftsdøgnets slutt 30. juni 2036. Oppstartsdato er ved driftsdøgnets start 01.juli 2026. Et driftsår starter årlig på samme dag og måned som Oppstartsdato.

Kontrakten er uoppsigelig for begge parter. Eventuell reduksjon i Ruteproduksjonen i henhold til bestemmelsene i denne Kontrakt, skal ikke anses som en oppsigelse.

7.2 Forberedelse til oppstart

I perioden fra kontraktsinngåelse og frem til Oppstartsdato, skal Operatør utføre de forberedelser til oppstart som er nødvendig for å utføre Oppdraget som avtalt fra Oppstartsdato.

Oppdragsgiver kan pålegge Operatør å gjennomføre oppgaver i perioden mellom kontraktsinngåelse og Oppstartsdato, dersom Operatøren ikke i tilstrekkelig grad ivaretar sine plikter som følger av første avsnitt.

Operatør skal identifisere og dokumentere kontroll med alle aktuelle forhold, og Oppdragsgiver kan kreve innsyn i disse opplysningene.

Operatør skal etter kontraktsinngåelse kunne legge fram planer for sine forberedelser til oppstart som er nødvendige for å utføre Oppdraget. Oppdragsgiver har rett til innsyn i Operatørens planer og kan kreve dokumentert rapportering for å kunne kontrollere at Operatør vil være operativ med ansatte og materiell fra Kontraktens Oppstartsdato.

Operatør skal uten ugrunnet opphold varsle Oppdragsgiver om mulige forsinkelser i angitt fremdrift i oppstartsforberedelsene eller som kan true utførelse av Oppdraget i henhold til Kontrakten fra Oppstartsdato.

Operatør har ansvar for at det er etablert en egen beredskap for å kunne håndtere driftsavvik og alle henvendelser fra kunder og andre i forbindelse med oppstart. Det er Operatørens ansvar å ha tilstrekkelige ressurser for å kunne håndtere situasjoner som kan oppstå ved oppstart og det er Operatørens ansvar at denne beredskapen er tilgjengelig så lenge det er behov.

Reglene om kontroll og opplysningsplikt etter kapittel 26 og Oppdragsgivers rett til å foreta kvalitetsrevisjon gjelder tilsvarende i perioden før Oppstartsdato. I tillegg kan Oppdragsgiver kreve innsyn i alle aktuelle forhold som er relevant for sin oppfølging av Operatørens oppstartsforberedelser.

Dersom Operatør misligholder Kontraktens forpliktelser om forberedelse til oppstart, gjelder bestemmelsene om mislighold, tiltak og sanksjoner i kapittel 27.

8 GODTGJØRELSE FOR OPPDRAGET

8.1 Generelt

Kontrakten mellom Oppdragsgiver og Operatør er basert på hovedprinsippene i en bruttokontrakt, der billettinntekter, reklameinntekter og eventuelle andre inntekter tilfaller Oppdragsgiver.

Operatørens godtgjørelse for utførelse av Oppdraget består av Årsgodtgjørelsen og engangsgodtgjørelse for investeringskostnad ladeinfrastruktur i henhold til punkt 6.6.1. I tillegg kommer godtgjørelse i henhold til punkt 9.7 og eventuell godtgjørelse i henhold til kapittel 10.

Årsgodtgjørelsen består av de godtgjørelseselementene som er angitt under i punkt 8.2.1, jf. **Vedlegg 8 B Operatørens endelige pristilbud**.

Godtgjørelse er oppgitt i NOK eks. mva. i priser per 3. kvartal 2024, som gjelder frem til første indeksregulering 1.juli 2026.

Indeksreguleringen skal skje i henhold til punkt 8.3.

Med mindre annet eksplisitt kommer frem i bestemmelsene i denne Kontrakten med vedlegg, gis det ikke godtgjørelse ut over den til enhver tid gjeldende Årsgodtgjørelsen.

8.2 Godtgjørelsen

8.2.1 Årsgodtgjørelse og månedlig godtgjørelse

For Oppdraget godtgjøres Operatør med avtalt Årsgodtgjørelse. Ved Kontraktinggåelsen svarer dette til beløpet i **Vedlegg 8 B Operatørens endelige pristilbud**, punkt 7.

Årsgodtgjørelsen fordeles med 1/12 per måned.

I løpet av Kontraktperioden reguleres/endres Årsgodtgjørelsen i tråd med bestemmelsene i punkt 8.3 om regulering av årlig godtgjørelse for pris- og kostnadsutvikling, punkt 8.4 om ekstraordinær regulering av Årsgodtgjørelsen ved endringer i offentlige avgifter, lover og forskrifter, og punkt 9.6 om endring av Årsgodtgjørelsen som følge av endring av Ruteproduksjonen.

Godtgjørelse i henhold til bestemmelsene i punkt 9.7 (bestilling av Ruteproduksjon ifbm. kortvarig eller midlertidig behov ved skolestart, uforutsette og større arrangementer) og i kapittel 10, skal ikke anses som en del av Årsgodtgjørelsen.

For perioden fra 01.07.2026 til 31.12.2026, godtgjøres Operatør med ½ av Årsgodtgjørelsen.

For perioden fra 01.01.2036 til 01.07.2036, godtgjøres Operatør med ½ av Årsgodtgjørelsen.

Alle Operatørens faste og variable kostnader knyttet til utførelsen av Oppdraget skal til enhver tid være inkludert i Årsgodtgjørelsen. Ved eventuelle pålagte endringer i henhold til kapittel 10, skal alle Operatørens faste og variable kostnader til enhver tid være inkludert i godtgjørelsen for endringen.

Operatørens lønnskostnader til sjåfører og driftsledelse er inkludert i årlig godtgjørelse for Rutetimer i henhold til **Vedlegg 8 B** punkt 1, med senere reguleringer i henhold til punkt 8.3.3.

Operatørens kostnader til vedlikehold av kjøretøy, drivstoff, strøm og nettleie er inkludert i årlig godtgjørelse for Rutekilometer i henhold til **Vedlegg 8 B** punkt 2 og 3, med senere reguleringer i henhold til punkt 8.3.4 og 8.3.5.

Operatørens kostnader til fossilfri oppvarming av elektriske busser til bruk i Oppdraget er inkludert i årlig godtgjørelse for Rutekilometer i henhold til **Vedlegg 8 B** punkt 2, med senere reguleringer i henhold til punkt 8.3.4.

Operatørens kapitalkostnad til busser i Rute er inkludert i årlig godtgjørelse for Vogninnsats i henhold til **Vedlegg 8 B** punkt 4, med senere reguleringer i henhold til

punkt 8.3.6. Kapitalkostnadene består av en fast del (avskrivninger) og en variabel del (rentekostnader).

Operatørens investeringskostnad til ladeinfrastruktur utover fylkeskommunens øvre maksimale budsjettramme for investeringskostnad ladeinfrastruktur per Ruteområde jf. punkt 8.2.3, er inkludert i årlig godtgjørelse for ladeinfrastruktur i henhold til **Vedlegg 8 B** punkt 5, med senere reguleringer i henhold til punkt 8.3.7. Kapitalkostnadene består av en fast del (avskrivninger) og en variabel del (rentekostnader).

Operatørens kostnader til vedlikehold og drift av ladeinfrastruktur og bussanlegg, leie av bussanlegg, og alle andre faste og variable kostnader i forbindelse med gjennomføringen av Oppdraget er inkludert i godtgjørelsen i henhold til **Vedlegg 8 B** punkt 6 («Øvrige kostnader»).

Beløpet som fremgår i **Vedlegg 8 B** punkt 6 («årlig godtgjørelse»), skal ligge fast i hele Kontraktperioden, kun med senere reguleringer i henhold til punkt 8.3.7.

8.2.2 Trekk i månedlig godtgjørelse for innstilte avganger

Innstilte avganger, jf. **Vedlegg 1 Oppdragsbeskrivelse** punkt 2.5, gir grunnlag for reduksjon av den månedlige godtgjørelsen etter gjeldende enhetspriser for Rutetimer og Rutekilometer. Slik reduksjon av godtgjørelsen endrer ikke Oppdragsgivers rett til å ilegge gebyrer slik dette er fastsatt i punkt 27.4.

Operatør skal månedlig presentere omfang av uteblitt Ruteproduksjon som går til fratrekk i fakturering.

8.2.3 Engangsgodtgjørelse for investeringskostnad ladeinfrastruktur

Ved ferdigstilling og Oppdragsgivers overdragelse av eierskapet til ladeinfrastrukturen, i henhold til punkt 6.6.2, skal Operatøren utstede en samlet faktura for engangsgodtgjørelsen med forfall innen 15 dager.

Partene er enige om at overdragelsen av ladeinfrastrukturen innebærer overdragelse av fast eiendom, som er unntatt fra merverdiavgiftsplikt, jf. merverdiavgiftsloven § 3-11 første ledd. Skulle avgiftsmyndighetene bestemme at overdragelsen av infrastrukturen likevel er merverdiavgiftspliktig, skal Oppdragsgiver i tillegg til engangsgodtgjørelsen betale den pliktige merverdiavgiften til Operatøren etter at Operatøren har fremlagt en faktura for slik merverdiavgift.

I forbindelse med overdragelsen av eierskapet til ladeinfrastrukturen, kan partene inngå avtale om overdragelse av justeringsplikt, forutsatt at vilkårene for å inngå slik avtale er oppfylt.

Fakturaen skal dokumentere Operatørs kostnader til investering i ladeinfrastruktur (uten fortjenestepåslag) og utbetales Operatør som en engangsgodtgjørelse.

Fakturaen skal ikke overstige fylkeskommunens øvre maksimale budsjettramme for investering i det enkelte Ruteområde, slik det er angitt i avsnittet nedenfor i dette punkt 8.2.3.

Fylkeskommunens øvre maksimale budsjettramme for investeringskostnad ladeinfrastruktur utgjør totalt 60 mill.kr. eks. mva., fordelt per Ruteområde med 7 mill.kr.

eks. mva. for Ro01, 32,5 mill.kr. eks. mva. for Ro02, 20,5 mill.kr. eks. mva. for Ro03 og 60 mill.kr. for eks. mva. for RoTotal.

Dette betyr at Operatør ikke vil få en større engangsgodtgjørelse fra fylkeskommunen for ladeinfrastrukturen enn det beløp som Oppdragsgiver har angitt som maksimal budsjetttramme for investeringskostnad ladeinfrastruktur, selv om den faktiske kostnaden for Operatør skulle være høyere.

Oppdragsgiver kan be om at Operatør fremlegger et revisorgodkjent prosjektrengskap for ladeinfrastrukturen, senest 3 måneder etter at ladeinfrastrukturen er ferdigstilt.

Dersom det senere avdekkes at det er fakturert for høyt beløp for engangsgodtgjørelsen, motregnes dette mot Operatørens løpende godtgjørelse, med tillegg av renter etter forsinkelsesrenteloven.

8.3 Regulering av årlig godtgjørelse for pris- og kostnadsutvikling

8.3.1 Reguleringsansvar

Oppdragsgiver beregner nye priser som skal gjelde fra Oppstartsdato 01.07.2026 og oversender beregningene til Operatør for kontroll og godkjennelse, før Operatør sender første faktura.

Fra Oppstartsdato og gjennom hele kontraktperioden skal Operatør hvert kvartal, når indeksene for prisregulering foreligger, beregne nye priser og oversende beregningene til Oppdragsgiver for kontroll og godkjennelse, før faktura sendes.

8.3.2 Tidspunkt og basis for regulering

Godtgjørelseselementene fra **Vedlegg 8 B Operatørens endelige pristilbud**, er angitt i 3. kvartal 2024-kroner. Årsgodtgjørelsen er fordelt på de ulike godtgjørelseselementene på tilbudstidspunktet og disse elementene skal deretter reguleres i tråd med bestemmelsene i dette kapittel 8.3.

Operatøren har ikke krav på annen regulering som følge av pris- og kostnadsutvikling, enn den som fremgår av kapittel 8.3. Det betyr blant annet at Operatør ikke har krav på regulering som følge av pris- og kostnadsutvikling for den godtgjørelse som gis for endringer i henhold til kapittel 10, med mindre dette er eksplisitt angitt i Oppdragsgivers Endringsordre.

Endringsprisene fra **Vedlegg 8 B** indeksreguleres etter aktuell indeks.

Godtgjørelseselementene reguleres 4 ganger per kalenderår, hver 1. januar, 1. april, 1. juli og 1. oktober, med basis i indekser/grunnlagselementer som angitt nedenfor.

Reguleringen skjer med virkning for påfølgende kvartal, og det skal ikke skje regulering med tilbakevirkende kraft.

SSB-Bussindeks som legges til grunn for flere av godtgjørelseselementene, er på kontraktsinngåelsestidspunktet kvartalsvis indeks. Dersom SSB omgjør denne til

månedlig indeks, kan partene bli enige om overgang fra kvartalsvis til månedlig regulering av godtgjørelsen.

8.3.3 Regulering av årlig godtgjørelse og endringspris per Rutetime

Årlig godtgjørelse og endringspris per Rutetime fra **Vedlegg 8 B Operatørens endelige pristilbud** punkt 1, anses som personalkostnad og indeksreguleres 100% i samsvar med SSBs Arbeidskraftkostnadsindeks for bussnæringen og privat næringsliv (kildetabell 11934).

8.3.4 Regulering av årlig godtgjørelse og endringspris per elektriske Rutekilometer

Årlig godtgjørelse og endringspris per Rutekilometer fra **Vedlegg 8 B Operatørens endelige pristilbud** knyttet til strømkostnader i prisregion NO2 indeksreguleres 100% i samsvar med SSBs kostnadsindeks for buss, elektrisitetspriser i NO2 (kildetabell 11931).

Årlig godtgjørelse og endringspris per Rutekilometer fra **Vedlegg 8 B** punkt 2 knyttet til nettleiekostnader inkludert avgifter indeksreguleres 100% i samsvar med SSBs indeks for nettleie inklusive avgifter for husholdninger (kildetabell 09387).

Årlig godtgjørelse og endringspris per Rutekilometer fra **Vedlegg 8 B** punkt 2 knyttet til vedlikeholdskostnader (elektrisk) indeksreguleres 100% i samsvar til SSBs kostnadsindeks for buss, vedlikehold (kildetabell 11931).

Årlig godtgjørelse og endringspris per Rutekilometer fra **Vedlegg 8 B** punkt 2 knyttet til fossilfrie kostnader indeksreguleres 100% i samsvar med SSBs kostnadsindeks for buss, (kildetabell 11931) autodiesel eller biogass.

8.3.5 Regulering av årlig godtgjørelse og endringspris per biogass Rutekilometer

Årlig godtgjørelse og endringspris per Rutekilometer fra **Vedlegg 8 B Operatørens endelige pristilbud** punkt 3 knyttet til drivstoffkostnader indeksreguleres 100% i samsvar med SSBs kostnadsindeks for buss, biogass (kildetabell 11931).

Årlig godtgjørelse og endringspris per Rutekilometer fra **Vedlegg 8 B** punkt 3 knyttet til vedlikeholdskostnader indeksreguleres 100% i samsvar med SSBs kostnadsindeks for buss, vedlikehold (kildetabell 11931).

8.3.6 Regulering av årlig godtgjørelse for Vogninnsats per buss i Rute

Variabel del: 25% av årlig godtgjørelse knyttet til Vogninnsats fra **Vedlegg 8 B Operatørens endelige pristilbud** punkt 4 anses som rentekostnad og indeksreguleres 100% i samsvar med SSBs Indeks for nominell rente basert på 3-måneders NIBOR og rentemargin (kildetabell 12006).

Fast del: 75% av årlig godtgjørelse knyttet til Vogninnsats fra **Vedlegg 8 B** punkt 4 anses som avskrivinger og skal ikke indeksreguleres i hele kontraktperioden.

Ved senere bytte mellom materiellgruppe og/eller endret Vogninnsats skal endret godtgjørelse som følge av dette inngå i regulering av Vogninnsats etter dette punkt 8.3.6.

Fordelingen 25/75 gjelder kun for første regulering. Dette fordi den faste delen ikke endres nominelt gjennom hele kontraktsperioden, i motsetning til den variable delen.

Vedlegg 8 B punkt 4 «endringspris per måned», skal ikke indeksreguleres.

8.3.7 Regulering av årlig godtgjørelse for Ladeinfrastruktur

Variabel del: 25% av årlig godtgjørelse knyttet til Investeringskostnad ladeinfrastruktur utover fylkeskommunens investeringsramme fra **Vedlegg 8 B** Operatørens endelige pristilbud punkt 5, anses som rentekostnad og indeksreguleres 100% i samsvar med SSBs Indeks for nominell rente basert på 3-måneders NIBOR og rentemargin (kildetabell 12006).

Fast del: 75% av årlig godtgjørelse knyttet til investeringskostnad ladeinfrastruktur fra **Vedlegg 8 B** punkt 5 anses som avskrivinger og skal ikke indeksreguleres i hele kontraktsperioden.

Fordelingen 25/75 gjelder kun for første regulering. Dette fordi den faste delen ikke endres nominelt gjennom hele kontraktsperioden, i motsetning til den variable delen.

8.3.8 Regulering av årlig godtgjørelse for Øvrige kostnader

Årlig godtgjørelse fra **Vedlegg 8 B** Operatørens endelige pristilbud punkt 6 knyttet til øvrige kostnader, indeksreguleres 100% i samsvar med SSBs kostnadsindeks for buss, administrasjon (kildetabell 11931).

Prosentandel for fastsettelse av Øvrige kostnader gjelder kun fra Oppstartsdato, slik at det nominelle beløpet som fremgår i **Vedlegg 8 B** punkt 6 «årlig godtgjørelse», skal ligge fast i hele avtaleperioden, og utgjør grunnlaget for indeksregulering etter første avsnitt.

8.3.9 Regulering av pris per time for administrative tjenester

Pris pr time for administrative tjenester, jf. punkt 10.2.2, reguleres med samme indeks som pris per Rutetime.

8.3.10 Om SSB indekser

Dersom SSB retter feil i tidligere publiserte indeksverdier, kan begge parter kreve retting av berørte oppgjør.

Dersom SSB avslutter eller flytter en indeks som har vært benyttet i Kontrakten, kan Oppdragsgiver beslutte at det skal legges til grunn en annen indeks som erstatter den gamle. Indeksen skal være det mest egnede alternativet til den indeksen som er utgått eller flyttet. Indeksen kan være en annen indeks fra SSB eller en vektet kombinasjon av flere andre SSB-indekser. For sistnevnte fastsetter Oppdragsgiver en vektfordeling mellom disse basert på skjønn.

8.3.11 Referanseperiode for regulering før Oppstartsdato

Første regulering skjer per 01.07.2026 og vil hensynta indeksutviklingen fra basiskvartalet 3.kvartal 2024, til siste kjente kvartal på reguleringstidspunktet. Regneformelen for første regulering 01.07.2026 blir da indeks for 2. kvartal 2026 i forhold til indeks for 3. kvartal 2024.

8.3.12 Referanseperioder for regulering etter Oppstartsdato

Reguleringer etter Oppstartsdato gjøres med følgende referanseperioder:

Reguleringsdato	Referanseperioder/basis for reguleringen
01.01.	4. kvartal året før i forhold til 3. kvartal året før
01.04.	1. kvartal inneværende år i forhold til 4. kvartal året før
01.07.	2. kvartal inneværende år i forhold til 1. kvartal inneværende år
01.10.	3. kvartal inneværende år i forhold til 2. kvartal inneværende år

8.4 Ekstraordinær regulering av Årsgodtgjørelsen ved endring i offentlige avgifter, lover og forskrifter

Ved endring av offentlige avgifter, lover eller forskrifter som ikke er hensyntatt i den ordinære reguleringen i punkt 8.3 og som har konsekvenser for den faktiske kostnad for utførelsen av Oppdraget som netto overstiger 0,5 % av Årsgodtgjørelsen i året før endringen trådte i kraft, kan begge parter kreve ekstraordinær regulering av godtgjørelsen. Dette gjelder kun dersom endringen ble offentliggjort etter frist for endelig tilbud.

Krav om ekstraordinær regulering av godtgjørelsen skal fremsettes skriftlig og være dokumentert. Partene har rett til innsyn i relevante forhold, herunder dokumenter og regnskapsoversikter etc.

8.5 Oppgjørs- og avregningsrutiner

Umiddelbart etter kontraktsinngåelse skal Oppdragsgiver og Operatør foreta en gjennomgang av faktureringsrutinene for å tilpasse Operatørens rutiner til Oppdragsgivers systemer. Oppdragsgiver kan fastsette hvilke løsninger som skal velges.

Faktura med vedlegg skal sendes elektronisk til Vestfold fylkeskommune. Alle fakturaer skal sendes i EHF format. Faktureringsdetaljer avklares med Oppdragsgiver før oppstart. I tillegg skal fakturaen inneholde opplysninger i tråd med Bokføringsforskriftens kapittel 5.

Dersom fakturaen ikke er spesifisert i samsvar med avtalte faktureringsdetaljer har Oppdragsgiver rett til å tilbakeholde hele fakturabeløpet, inntil avtalt fakturaspesifikasjon foreligger.

8.5.1 Fakturering av godtgjørelse

Operatør skal innen den 10. hver måned sende Oppdragsgiver faktura for hele denne måneden, med forfall siste virkedag i måneden.

Månedlig godtgjørelse beregnes med en 1/12 av Årsgodtgjørelsen, som angitt i punkt 8.2.1.

I den månedlige fakturaen skal Operatør innarbeide og spesifisere forhold som gir grunnlag for økning eller reduksjon av avtalt godtgjørelse i henhold til denne Kontrakt, bl.a. innstilte eller ikke kjørte avganger og alle andre forhold som gir grunnlag for korrigerende godtgjørelse. Justert månedlig beløp som følge av endret godtgjørelse

etter at månedens faktura er sendt faktureres den 10. i påfølgende måned, beregnet fra dato for iverksettelse av endring som fremgår i skjema for endring av Ruteproduksjonen.

Endringer av Ruteproduksjonen faktureres i samsvar med punkt 9.6.

Faktureringsavgift/-gebyr er ikke tillatt og godtgjøres ikke.

8.5.2 Fakturering av billettinntekter

Oppdragsgiver vil i den påfølgende måned fakturere Operatør for månedlige billettinntekter registrert på bussene, på bakgrunn av egne rapporter og statistikk fra billettsystemet, korrigert for Operatørens innrapporterte og godkjente avvik.

Oppdragsgivers faktura krediteres med registrert innbetaling på betalingsterminaler på bussene, da disse er direkte knyttet opp til Oppdragsgivers bankkonto.

Månedsperioden stenger den 5. eller første arbeidsdag deretter, i påfølgende måned.

På første arbeidsdag etter månedsstengning skal Operatør oversende siste måneds avvik, feilslag o.l. som ikke er korrigert på billettmaskinene, men som Operatør mener Oppdragsgiver skal hensynta i fakturagrunnlaget. Operatør skal oversende opplysningene elektronisk i det format Oppdragsgiver bestemmer.

Omsetning gjennom Oppdragsgivers salgskanaler påvirker ikke oppgjør mellom Operatør og Oppdragsgiver.

8.5.3 Korrigerings av billettinntekter

Oppdragsgiver har rett til å korrigere feil i tidligere fakturering av billettinntekter dersom fakturagrunnlaget i ettertid viser avvik. Operatør har i slike tilfeller krav på all dokumentasjon.

8.5.4 Fakturering av Gebyr

Gebyr, slik dette er regulert i punkt 27.4, faktureres av Oppdragsgiver per måned.

9 ENDRING AV RUTEPRODUKSJON

9.1 Generelt om endring av Ruteproduksjonen

Etter at Kontrakt er inngått skal partene i fellesskap gjennomgå og verifisere Oppdragsgivers anslåtte Ruteproduksjon for Rutekilometer og Rutetimer, som angitt i **Vedlegg 3 A-C Rutebeskrivelse**. Gjennomgangen kan medføre justering av Ruteproduksjonen for Rutekilometer og Rutetimer, men dette skal ikke anses som endring av Ruteproduksjonen og gir ikke grunnlag for korrigerings av noen del av Årsgodtgjørelsen eller beregning av endringspriser. Eventuelt behov for endring av Vogninnsats som følge av justeringen skal heller ikke medføre endring av godtgjørelsen.

Oppdragsgiver har til enhver tid rett til å gi pålegg om endring av Ruteproduksjonen. Pålegget vil bli gitt skriftlig, ved bruk av Oppdragsgivers til enhver tid gjeldende skjema

for endring av Ruteproduksjonen. Oppdragsgiver angir endring i Rutekilometer og/eller Rutetimer sammen med den tilhørende endringen i godtgjørelsen.

Dersom Operatøren mener at endringen av Ruteproduksjonen ligger utenfor det Oppdragsgiver har rett til å pålegge etter kontrakten, eller at Oppdragsgivers beregning av endringen i godtgjørelsen ikke er riktig, skal han skriftlig varsle Oppdragsgiver om dette snarest, senest 5 virkedager etter at han mottok pålegget.

Dersom Operatøren mener at pålegget om endring av Ruteproduksjonen medfører økning eller reduksjon av Vogninnsats, skal Operatøren varsle om dette senest 5 virkedager etter mottak av pålegget.

Pålegg om rutejusteringer og tilpasning av rutetraseer kan medføre økning eller reduksjon av Ruteproduksjonen. Pålegg om rutejusteringer og tilpasning av rutetraseer som ikke medfører endring i Rutetimer og/eller Rutekilometer skal ikke gi noen endring i godtgjørelsen. Dersom Vogninnsatsen endres ved rutejusteringer og tilpasning av rutetraseer, og Ruteproduksjonen ikke endres, gjelder bestemmelsen om godtgjørelse for Vogninnsats i punkt 9.6.2.

9.2 Rammer for pålagte endringer av Ruteproduksjon

Oppdraget er naturlig utsatt for endringer i Ruteproduksjon som følge av kundebehov, budsjett, politiske vedtak og andre eksterne og interne faktorer.

Operatør må derfor påregne endringer av Ruteproduksjonen gjennom hele kontraktperioden. Prosentvis endringer i Ruteproduksjon per år kan variere.

Oppdragsgiver har til enhver tid rett til å pålegge endringer av Ruteproduksjonen, inkludert før Oppstartsdato.

Oppdragsgiver kan ikke gi pålegg om endring av Rutekilometer med mer enn +/- 10% hvert enkelt år, beregnet utifra antall Rutekilometer ved kontraktsinngåelsen.

Oppdragsgiver garanterer at samlede endringer i kontraktperioden ikke reduseres ut over 40% av opprinnelig avtalt antall Rutekilometer ved kontraktsinngåelse.

Endringer ut over den årlige grensen på 10%, og ut over den totale grensen på 40% angitt i forrige avsnitt, vil kunne avtales særskilt mellom partene som en endring i Oppdraget etter kapittel 10.

Endringer i Rutetimer vil følge av endringen i Rutekilometer, og det skal ikke gjelde noen prosentvis øvre grense for endringer i Rutetimer.

9.3 Frist for iverksettelse av pålagte endringer av Ruteproduksjonen

Alle endringer av Ruteproduksjonen, uavhengig om endringen medfører økt Vogninnsats og/eller medfører bruk av flere sjåførere, skal iverksettes uten ugrunnet opphold og senest innen to (2) måneder etter at Operatøren har mottatt Oppdragsgivers pålegg. Dersom Oppdragsgiver har fastsatt en frist i det utfylte skjemaet for endring av Ruteproduksjonen, skal denne gjelde.

Når Operatøren mottar et pålegg om endring av Ruteproduksjonen, har han plikt til å utføre endringen. Dette gjelder også dersom partene er uenige om hvorvidt et pålegg utgjør en endring, hvorvidt endringen ligger utenfor det Oppdragsgiver har rett til å pålegge, eller dersom partene er uenige om konsekvensen av endringen. Dette gjelder også der endringen av Ruteproduksjonen medfører endring av Vogninnsats.

Maksimalfristen på 2 måneder gjelder imidlertid ikke for mindre rutejusteringer som ikke medfører økt Vogninnsats og/eller medfører bruk av flere sjåførere. Operatør er da pliktig til å iverksette enhver slik endring, økning eller reduksjon, senest innen en (1) måned etter at Operatør har mottatt Oppdragsgivers pålegg.

Bestemmelsen skal ikke være til hinder for at Oppdragsgiver og Operatør, etter enighet likevel avtaler kortere frister for iverksettelse.

Ved pålegg om endring av Ruteproduksjon kan Oppdragsgiver, i enkelttilfeller, tillate dispensasjon fra krav til bussmateriell i en overgangsperiode og/eller gi lengre tidsfrister, jfr. **Vedlegg 2 A-C Krav til bussmateriell** punkt 9.1. Operatør må fremsette søknad om tidsbegrenset dispensasjon for å fravike fra Kontraktens materiellkrav.

9.4 Avstemming av løpende Ruteproduksjon

Operatør avstemmer den løpende Ruteproduksjonen fire ganger i året (per 01.01., 01.04., 01.07. og 01.10). Oppdragsgivers pålagte endringer i Ruteproduksjonen i perioden medtas i denne avstemmingen. Resultatet av avstemmingen oversendes Oppdragsgiver for gjennomgang og eventuelle justeringer innarbeides, og godtgjøres etter Kontraktens bestemmelser regnet fra tidspunktet for iverksettelse av endring.

Umiddelbart etter kontraktsinngåelse skal Oppdragsgiver og Operatør foreta en gjennomgang av avstemmingsrutinene for å tilpasse Operatørens rutiner til Oppdragsgivers systemer. Oppdragsgiver kan fastsette hvilke løsninger som skal velges.

Se **Vedlegg 3 A-C Rutebeskrivelse** punkt 2.4.

9.5 Terskelverdier – midlertidige tilpasninger av Ruteproduksjon

Innenfor hvert enkelt kalenderår skal Operatør tilpasse Ruteproduksjonen midlertidig, innenfor til sammen +/- 0,05 % av den samlede Ruteproduksjonen per 01.01.yy for den enkelte Kontrakt og aktuelt år, uten endring av godtgjørelsen. Dette kan for eksempel være omkjøringer og rutejusteringer av veldig kort varighet, grunnet trafikale forhold, værforhold og lignende.

Midlertidig tilpasning av Ruteproduksjonen etter dette punkt 9.5 skal ikke anses som en endring av Ruteproduksjonen. Det vil si at man da ikke benytter skjemaet for endring av Ruteproduksjonen, og at de øvrige konsekvensene av en endring i Ruteproduksjonen heller ikke er aktuelle.

9.6 Endring av Årsgodtgjørelsen som følge av endring i Ruteproduksjonen

9.6.1 Årlig godtgjørelse for Rutekilometer og Rutetimer

Ved pålegg om endring av Ruteproduksjonen, som medfører økning eller reduksjon av Ruteproduksjonen utover terskelverdiene, jf punkt 9.5, reguleres Årlig godtgjørelse i henhold til de til enhver tid gjeldende regulerte endringspriser for Rutetime og Rutekilometer, jf. **Vedlegg 8 B Operatørens endelige pristilbud** punkt 1-3.

Operatøren har ikke krav på endring av Årsgodtgjørelsen ut over dette, med unntak av det som fremgår i punkt 9.6.2 om økning eller reduksjon av Vogninnsats som følge av en pålagt endring av Ruteproduksjonen. Alle Operatørens kostnader som følge av en endring av Ruteproduksjonen skal anses inkludert i godtgjørelseselementene Rutekilometer og Rutetimer.

9.6.2 Godtgjørelse for endring av Vogninnsats som følge av en pålagt endring av Ruteproduksjonen

Dersom en pålagt endring av Ruteproduksjonen innenfor de rammer som er satt for årlig endring av Rutekilometer etter punkt 9.2, medfører økning eller reduksjon av Vogninnsats, skal partene på forhånd avklare hvilken materiellgruppe og drivstoffkategori som skal legges til grunn ved beregning av endret Årsgodtgjørelse som følge av endringen.

Ved endring av Vogninnsats gjelder de tilbudte endringspriser for Vogninnsats, jf. **Vedlegg 8 B Operatørens endelige pristilbud** punkt 4, for den/de aktuelle bussene.

Antall busser lagt til grunn i Operatørens tilbud jfr. **Vedlegg 8 B** punkt 4, er grunnlaget for eventuelle endringer i antall busser innenfor den enkelte materiellgruppe og drivstoffkategori. Operatøren bærer imidlertid risikoen for at antallet busser er tilstrekkelig for å gjennomføre Oppdraget, slik det er beskrevet ved kontraktsinngåelsen. Dersom de bussene som er oppgitt i **Vedlegg 8 B** viser seg ikke å være tilstrekkelig for å kunne utføre Ruteproduksjonen slik den fremgår av **Vedlegg 3 A-C Rutebeskrivelse** ved kontraktsinngåelsen, er Operatør ansvarlig for å sette inn ytterligere materiell som oppfyller samtlige krav i Kontrakten, og har ikke krav på økt godtgjørelse for dette. Dette gjelder også dersom faktisk kjøretid viser seg å være lengre enn oppgitt i **Vedlegg 3 A-C Rutebeskrivelse**.

Dersom redusert rekkevidde på helelektriske busser er årsaken til at det i løpet av Kontraktperioden må settes inn ytterligere materiell, har Operatøren heller ikke krav på økt godtgjørelse.

Dersom Operatøren i løpet av kontraktperioden må bytte ut en buss for å oppfylle minstekravene i Kontrakten, skal dette ikke anses som en endring av Vogninnsats etter dette punkt 9.6.2. Operatøren skal i slike tilfeller ikke ha krav på noen form for ekstra godtgjørelse, da Operatøren skal ha innkalkulert alle kostnader forbundet med å oppfylle minstekravene i sitt tilbud.

Ved beregning av endret godtgjørelse legges til grunn det antall busser endringen medfører, multiplisert med endringspris per buss per måned, jf. **Vedlegg 8 B** punkt 4 for den aktuelle materiellgruppe. Endringsprisene skal anses å gjenspeile et gjennomsnittlig

kostnadsnivå per buss for Operatøren, når det i løpet av kontraktperioden vil bli nødvendig å redusere eller øke med busser som har høyst ulike aldre.

Dersom en pålagt endring av Ruteproduksjonen medfører en økning av Vogninnsats kombinert med en reduksjon av Vogninnsats, skal det skje en beregning i tråd med bestemmelsene i dette punkt 9.6.2, i forhold til både økningen og reduksjonen av Vogninnsats. Virkningen på godtgjørelsen fastsettes i tråd med nettoresultatet av disse beregningene.

Dersom en økning av Vogninnsats medfører økt behov for ladeinfrastruktur, og Oppdragsgiver pålegger Operatøren å opparbeide denne, jf. punkt 6.5.1 og 6.5.2, skal Operatøren ha krav på kostnadsdekning i henhold til punkt 10.1.3.

Godtgjørelsen per buss, slik denne er angitt ovenfor, skal inkludere eventuelle kostnadsøkninger som følger av at endringen i det totale antall busser også eventuelt medfører endringer i behovet for reservemateriell / ekstramateriell.

Partene har ikke under noen omstendighet krav på endring av godtgjørelsen ut over det som er angitt i avsnittene ovenfor. Dette gjelder også dersom enkelte av de aktuelle bussene vil være nye eller ha en svært lav alder.

Ved endring i antallet busser som følge av en endring i Ruteproduksjonen kan Operatøren fritt velge alder på den buss som blir satt inn i, eller blir tatt ut av Ruteproduksjonen. Minstekravet til alder, jf. **Vedlegg 2 A-C Krav til materiell** punkt 1.1.7.2, skal imidlertid til enhver tid være oppfylt.

9.7 Godtgjørelse for bestilling av Ruteproduksjon ifbm. kortvarig eller midlertidig behov ved skolestart, uforutsette og større arrangementer.

Ved pålegg om ekstra Ruteproduksjon som følge av større og/eller uforutsette arrangement, jf. **Vedlegg 3 A-C Rutebeskrivelse** punkt 8, har Operatør krav på godtgjørelse i samsvar med den gjeldende endringspris for Rutekilometer for den aktuelle busstypen, jf. **Vedlegg 8 B Operatørens endelige pristilbud** punkt 2 og 3.

For de Rutetimer Operatør benytter til denne ekstra Ruteproduksjonen, har Operatør i tillegg rett på en godtgjørelse beregnet med 50 % påslag på den gjeldende endringspris for Rutetime, jf. **Vedlegg 8 B** punkt 1.

Operatørens godtgjørelse etter dette punkt 9.7 inngår ikke i Årsgodtgjørelsen.

10 ENDRING AV OPPDRAGET

10.1 Generelt om endringer

Endringer av Ruteproduksjon innenfor grensene angitt i punkt 9.2, skal ikke anses som en endring av Oppdraget etter dette kapittel 10, og er uttømmende regulert i kapittel 9.

10.1.1 Oppdragsgivers rett til å pålegge endringer

Oppdragsgiver har til enhver tid rett til å pålegge endringer i Oppdraget.

Endringene Oppdragsgiver kan pålegge Operatøren kan gå ut på at Operatør skal yte noe i tillegg til eller i stedet for det opprinnelige avtalte, at ytelsens karakter, kvalitet, art eller utførelse skal endres, eller at avtalte ytelser skal utgå.

En endring må stå i sammenheng med det Kontrakten omfatter og ikke føre til at Oppdraget blir av vesentlig annen art enn det opprinnelig avtalte Oppdraget.

Oppdragsgiver har rett til å pålegge Operatøren å opparbeide ytterligere infrastruktur som følge av eventuelle endringer pålagt i henhold til kapittel 9 og 10. Dette godtgjøres i så fall etter bestemmelsene i dette kapittel 10.

Endring av Oppdraget medfører ingen endring i Operatørens plikter eller Kontraktens vilkår, med mindre annet er særskilt avtalt.

Enkelte kategorier av endringer i Oppdraget, med tilhørende endringer i godtgjørelsen, beskrives særskilt i punkt 10.2 – 10.4. Der annet ikke er angitt, gjelder bestemmelsene i punktene 10.1.1 til 10.1.5 også for disse kategoriene.

Dersom endringen i Oppdraget medfører at Oppdragsgiver har behov for tilgang til Operatørens busser, for eksempel for å installere/demontere utstyr eller liknende, skal Operatør vederlagsfritt stille bussen (e) til Oppdragsgivers disposisjon.

Pålegg om rutejusteringer og tilpasning av rutetraseer skal ikke gi noen endring i godtgjørelsen. Slike pålegg gis uten bruk av fremgangsmåten i punkt 10.1.2. Dersom Vogninnsatsen endres ved pålegg om rutejusteringer og tilpasning av rutetraseer, og Ruteproduksjonen ikke endres, godtgjøres dette etter bestemmelsen i punkt 9.6.2.

10.1.2 Fremgangsmåte ved endringsordre

Oppdragsgivers pålegg om endring i Oppdraget vil bli gitt skriftlig, ved bruk av Oppdragsgivers til enhver tid gjeldende skjema for Endringsordre.

Endringsordren skal inneholde følgende informasjon:

- Hva endringen består av
- Eventuell tidspunkt for når endringen skal iverksettes og eventuell varighet
- Avtalt eller estimert beløp for justering av godtgjørelse dersom dette foreligger
- Om justeringen av godtgjørelsen er varig eller bare for et definert år/tidsrom
- Hvordan justeringen av godtgjørelsen eventuelt blir fordelt på de ulike godtgjørelseselementene
- Om justeringsbeløpet eventuelt er endelig fastsatt eller om det skal skje en avregning etter en definert tidsperiode

Dersom det er nødvendig at Operatøren utreder endringskonsekvenser eller responderer på Oppdragsgivers Endringsordre på annen måte, skal Oppdragsgiver angi dette i Endringsordren. Dette vil for eksempel gjelde i de tilfellene der Operatøren skal gi Oppdragsgiver et spesifisert tilbud på tillegg eller reduksjon av godtgjørelsen i henhold til punkt 10.1.3.

Operatøren skal senest innen 10 virkedager fra mottak av Endringsordren gi Oppdragsgiver tilbakemelding på de angitte punktene i skjemaet for Endringsordre.

Oppdragsgiver skal deretter gi tilbakemelding i form av signert skjema for Endringsordre eller fremme skriftlig innsigelse innen 10 virkedager etter at han har mottatt Operatørens tilbakemelding.

Dersom bestemmelsen i punkt 10.1.3 fjerde ledd er aktuell, er det tilstrekkelig at Oppdragsgiver angir dette innen 10 dagers fristen, og deretter innhenter sammenligningsgrunnlaget innen rimelig tid.

Når Operatøren mottar et pålegg om endring i Oppdraget, har han plikt til å utføre endringen. Dette gjelder også dersom det foreligger uenighet om det foreligger en endring, uenighet om hvorvidt endringen ligger utenfor det Oppdragsgiver har rett til å pålegge, eller dersom partene er uenige om konsekvensen av endringen.

Operatøren skal iverksette endringen uten ugrunnet opphold, og senest innen den frist som eventuelt er fastsatt av Oppdragsgiver i Endringsordren. Oppdragsgiver kan imidlertid bestemme at Operatøren skal utsette iverksettelse av endring i Oppdraget inntil Oppdragsgiver har godkjent Operatørens eventuelle krav på justering av godtgjørelsen.

Kontraktens vilkår gjelder for endringen i Oppdraget med mindre det er gjort uttrykkelig unntak i Oppdragsgivers endringsordre.

10.1.3 Virkningene av en endring på godtgjørelsen

Justering av godtgjørelsen for endringer i Oppdraget etter dette kapittel 10 skal skje i henhold til Kontraktens godtgjørelseselementer, jf. punkt 8.2.1, så langt disse er anvendelige.

Hvis det ikke foreligger anvendelige godtgjørelseselementer, jf. punkt 8.2.1, skal godtgjørelsen justeres på grunnlag av den faktiske merkostnad eller besparelse som endringen medfører.

Operatør skal gi Oppdragsgiver et spesifisert tilbud på tillegg eller reduksjon av godtgjørelsen, innen 10 dagers fristen i punkt 10.1.2. Tilbudet på tillegg skal svare til nødvendige og dokumenterte merkostnader som endringen av Oppdraget medfører. Tilbudet på reduksjon skal svare til den dokumenterte innsparingen endringen av Oppdraget medfører. Operatøren har ikke krav på påslag for fortjeneste der en endring medfører merkostnader.

Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å sammenligne Operatørens dokumenterte kostnader med tilsvarende kostnader i markedet/bransjen, ved for eksempel selv å innhente priser eller ved å innhente prisvurdering fra uavhengig taksmann. Operatøren har ikke krav på dekning av kostnader som ikke har vært nødvendige for endringen eller som overstiger det nivå som er vanlig i markedet/bransjen.

Operatøren kan ikke fremme krav om endret godtgjørelse etter utløpet av 10 dagers fristen i punkt 10.1.2.

Operatøren skal med rimelige midler forebygge og/eller begrense kostnader som følge av pålegg om endring etter kapittel 10.

Det er gitt særskilte bestemmelser om justering av godtgjørelsen for endring i administrative tjenester i punkt 10.2, endring som følge av teknologisk utvikling i punkt 10.3 og endring av bussmateriell i punkt 10.4.

10.1.4 Tvist om konsekvensene av en endring

Dersom partene er enige om at det foreligger en endring, men er uenige om endringens virkning på godtgjørelsen, skal Oppdragsgiver betale et foreløpig beløp beregnet og dokumentert etter Oppdragsgivers skjønn etter reglene i det aktuelle punkt for endring i godtgjørelsen. Dersom det ikke er krevd forhandlinger eller reist søksmål for å få avklart konsekvensene av endringen innen tre (3) måneder fra utbetalingen ble gjort, skal beløpet anses som endelig.

10.1.5 Uenighet om det foreligger en endring

Dersom Operatøren mener at endring av Ruteproduksjon, instruks, pålegg eller lignende fra Oppdragsgiver i realiteten utgjør en endring etter kapittel 10, uten at Oppdragsgiver har gitt skriftlig Endringsordre, skal Operatøren skriftlig kreve at det utstedes en slik Endringsordre.

Dersom Operatøren ikke fremmer et krav om utstedelse av Endringsordre innen rimelig tid (10 virkedager) etter at han har forstått eller burde ha forstått at det foreligger et forhold som utgjør en endring, taper han retten til å gjøre gjeldende at forholdet skal anses som en endring.

Når Oppdragsgiver mottar varsel fra Operatøren i henhold til dette punkt 10.1.5, skal han innen rimelig tid enten utstede Endringsordre, eller skriftlig gi et begrunnet svar på hvorfor forholdet ikke utgjør en endring.

Dersom Oppdragsgiver ikke gir et slikt svar innen rimelig tid, anses forholdet som en endring som kan gi grunnlag for endring av godtgjørelsen.

Hvis Operatøren mottar avslag på sitt krav om utstedelse av Endringsordre og fastholder at det foreligger en endring, er Operatøren likevel forpliktet til å utføre det som er pålagt. Dersom det ikke er krevd forhandlinger eller reist søksmål for å få avklart konsekvensene av endringen innen tre måneder fra avslaget, skal ytelsen anses som en del av Operatørens plikter etter Kontrakten uten krav på ytterligere godtgjørelse.

10.1.6 Endringsforslag fra Operatør

Operatør oppfordres til å foreslå endringer av Oppdraget som kan bidra til kvalitetsmessige, markedsmessige, økonomiske, miljømessige, tekniske eller andre forbedringer. Operatør oppfordres spesielt til å foreslå endringer som kan bidra til flere passasjerer, kostnadseffektivisering og reduksjon av skadelig påvirkning på miljøet.

Enkeltforslag med begrunnelse kan fortløpende legges fram for Oppdragsgiver. Slike forslag skal sendes skriftlig til Oppdragsgiver. Dersom Oppdragsgiver ønsker endringen gjennomført, skal Oppdragsgiver utarbeide en Endringsordre i samsvar med punkt 10.1.2

Oppdragsgiver kan kreve at Operatør minimum en gang i året legger fram en totalvurdering av Oppdraget med forslag til forbedringer og endringer. Endringsforslag fra Operatør behandles av Oppdragsgiver, som avgjør iverksettelse eller ikke. Oppdragsgiver plikter å gi Operatør en skriftlig begrunnet tilbakemelding.

10.2 Pålegg om endringer i administrative tjenester

10.2.1 Generelt om administrative tjenester

Oppdragsgiver har **Vedlegg 1 Oppdragsbeskrivelse** beskrevet flere typer administrative tjenester Oppdragsgiver ved kontraktsinngåelsen har ansvaret for utførelsen av.

Oppdragsgiver kan overføre slike eller andre administrative tjenester knyttet til Oppdraget til Operatøren. Slike tjenester kan for eksempel være billettkontroll, holdeplassoppslag, ekstra trafikkledelse, ruteplanlegging og liknende.

Oppdragsgiver har også rett til å redusere omfanget av administrative tjenester i Oppdraget som det ikke er behov for eller som ønskes løst på annen måte. Et eksempel på administrative tjenester som kan falle bort er kontanthåndtering, se **Vedlegg 4 Kundesystemer buss**.

10.2.2 Endring av godtgjørelse som følge av overføring av administrative tjenester

Administrative tjenester som overføres fra Oppdragsgiver til Operatøren, jf. punkt 10.2.1, skal godtgjøres på timebasis i samsvar med prisen for administrative tjenester, som skal være NOK 800 eks mva per time.

Dersom administrative tjenester Operatøren utfører tas ut av Kontrakten, vil det utstedes en Endringsordre etter punkt 10.1.2. Oppdragsgiver vil ha krav på et avslag i godtgjørelse som følge av redusert ytelse, basert på timesprisen for administrative tjenester angitt ovenfor. Operatøren vil ikke ha krav på noen form for kompensasjon som en følge av at tjenesten utgår.

10.3 Endring som følge av teknologisk utvikling

Operatøren er innforstått med at det er vanskelig å forutse den teknologiske utviklingen i kontraktsperioden. Det påregnes at nåværende raske utvikling innen digitalisering av tjenester vil fortsette å øke i hastighet. Det samme gjelder utvikling på materiellsiden, herunder selvkjøringsteknologi og utvikling innenfor mikromobilitet. Dette vil stille store krav til innovasjon i grensesnittet mellom Operatøren og Oppdragsgiver. Det kreves at Operatøren deltar aktivt både i innovasjonsprosesser og i implementasjon av nye løsninger for å møte kundenes krav og forventninger. Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å kreve endringer i utførelsen av Oppdraget i lys av teknologisk utvikling, som vil bidra til en bedre oppnåelse av Kontraktens formål.

Som følge av endret etterspørsel og/eller ny teknologi kan Oppdragsgiver redusere deler av Oppdraget for at det skal løses på en annen måte/med en annen teknologi f.eks. at deler av oppdraget skal utføres med selvkjørende kjøretøy.

Dersom Operatøren pålegges endring som følge av teknologisk utvikling, skal godtgjørelsen justeres i henhold til punkt 10.1.3.

For endring som innebærer at deler av Oppdraget skal løses med selvkjørende kjøretøy, skal det også fastsettes en egen endringspris for Rutekilometer, som skal være basert på de faktiske kostnadene knyttet til den aktuelle teknologiske utviklingen. Denne endringsprisen skal benyttes dersom selvkjørende kjøretøy skal benyttes ved pålegg om endring av Ruteproduksjonen i henhold til kapittel 9.

10.4 Endring av bussmateriell

10.4.1 Bytte av materiell på initiativ fra Operatøren

Operatøren kan erstatte de i tilbudet angitte bussene med andre busser med tilsvarende eller bedre kapasitet, kvalitet, funksjoner, forutsatt at Kontraktens minstekrav oppfylles. Operatøren må dokumentere at erstatningsbussene oppfyller de nevnte kravene.

Oppdragsgiver skal godkjenne byttet på forhånd, men kan ikke nekte dette uten saklig grunn.

Bytte av buss på initiativ fra Operatøren gir ikke rett til endringer i godtgjørelsen.

10.4.2 Endring av materiell på initiativ fra Oppdragsgiver

Oppdragsgiver kan kreve at Operatøren bytter ut en eller flere busser eller kreve at ytterligere busser settes til i, eller tas ut av, Kontrakten. Dette vil særlig være aktuelt i tilfeller der Oppdragsgiver ønsker annen miljøteknologi, ny bussteknologi som beskrevet også i punkt 10.3 eller det er behov for mindre kapasitet, eksempelvis ved å bytte til minibusser. Slikt bytte krever ingen begrunnelse fra Oppdragsgiver.

Bussene skal levere så raskt som mulig, men senest innen den fristen som er satt i skjemaet for Endringsordre.

Oppdragsgiver kan på samme måte kreve at Operatøren setter i drift og drifter buss tilhørende Oppdragsgiver ved utførelse av Oppdraget. Dette gjelder også der slik buss erstatter en buss som allerede er satt i Ruteproduksjon.

Dersom Oppdragsgiver pålegger endring av materiell under dette punkt 10.4.2, er det selve materialet som endres og ikke Ruteproduksjonen, og godtgjørelsen justeres i henhold til punkt 10.1.3.

10.4.3 Fremgangsmåte ved endring av bussmateriell

Fremgangsmåten ved endring av bussmateriell etter punkt 10.4.2 er tilsvarende som fremgår av kapittel 10 for øvrig.

10.5 Omdisponeringer

10.5.1 Generelt om omdisponeringer

Oppdragsgiver kan pålegge Operatøren å iverksette midlertidige omdisponeringer (busser, mannskap mv.) innenfor Oppdraget hvis det oppstår ikke-planlagte

avvikssituasjoner og/eller akutte behov for materiell og/eller innsats andre steder i Oppdragsgivers virkeområde.

Forutsetningen for slik omdisponering er at man ikke forrykker ansvarsforholdet som hviler på den enkelte aktør, for eksempel forhold knyttet til arbeidsgiveransvaret.

10.5.2 Godtgjørelse ved omdisponeringer

Dersom buss, etter pålegg fra Oppdragsgiver, tas ut av trafikk på endeholdeplass eller annet egnet sted, godtgjøres Operatøren for kjørte timer med sats tilsvarende til enhver tid gjeldende endringspris for Rutetimer avrundet opp til nærmeste hele time. I tillegg godtgjøres Operatør for kjørte kilometer med sats tilsvarende til enhver tid gjeldende endringspris for Rutekilometer for aktuell materiellgruppe.

Dersom buss kjøres fra Bussanlegg, godtgjøres Operatøren med kjørte timer med sats tilsvarende til enhver tid gjeldende endringspris for Rutetimer fra bussen kjører fra Bussanlegg til den er tilbake, avrundet opp til nærmeste hele time. Minste godtgjørelse er to timer. I tillegg godtgjøres Operatør for kjørte kilometer med sats tilsvarende til enhver tid gjeldende endringspris for Rutekilometer for aktuell materiellgruppe.

Dokumenterte ekstrakostnader for omdisponering utover godtgjørelsen som nevnt ovenfor dekkes iht. punkt 10.1.3.

11 OFFENTLIGE LOVER, FORSKRIFTER OG ENKELTVEDTAK MM.

Operatør skal holde seg informert om og overholde de til enhver tid gjeldende relevante lover, forskrifter og enkeltvedtak som er av betydning for utførelsen av Oppdraget.

Dette omfatter blant annet at:

- a) Operatør skal oppfylle alle relevante bestemmelser i Lov om yrkestransport med motorvogn og fartøy av 21.juni 2002 nr.45 (yrkestransportloven) med tilhørende forskrifter.
- b) Operatør skal oppfylle alle øvrige krav og pålegg fastsatt av offentlige myndigheter i lov, forskrift, enkeltvedtak eller lignende.
- c) Operatør skal i rett tid innhente og opprettholde de godkjenninger, løyver og tillatelser mm. som er nødvendig for utførelsen av Oppdraget.

Enhver kostnad forbundet med krav fastsatt i dette kapittel 11 er Operatørens ansvar, med mindre annet er spesielt angitt i Kontrakten.

Dersom Operatør ikke lenger innehar nødvendige godkjenninger, tillatelser, løyver, forsikringer mm, anses dette som vesentlig mislighold etter punkt 27.5.6 og Oppdragsgiver har rett til å heve Kontrakten.

På generelt grunnlag oppfordres Operatør gjennom hele kontraktperioden til å innhente relevant informasjon som kan ha betydning for gjennomføringen av Kontrakten; fra fylkeskommuner, kommuner, Statens vegvesen og andre aktuelle instanser.

Dersom en domstol kjenner avtalen eller endringer i denne uten virkning i henhold til regelverket for offentlige anskaffelser, kan ingen av partene kreve erstatning fra den annen part. Det samme gjelder dersom retten avkorter avtalen i henhold til anskaffelsesreglene som nevnt.

12 ORGANISASJON OG KOMPETANSE

12.1 Informasjons- og opplæringsansvar

Operatør har ansvaret for at eget personell rekrutteres, læres opp og videreutdannes slik at den enkelte medarbeider til enhver tid har kompetanse og forutsetninger for å møte Kontraktens forutsetninger om en trafikksikker og kundeorientert virksomhet.

Oppdragsgiver vil fortløpende vurdere informasjons- og opplæringstiltak for Operatørens personell ved å arrangere kurs eller lignende. Fokusområdene vil primært bli innen kundebehandling, kvalitet og service. Kursopplegg og andre tiltak vil gjennomføres i samarbeid med Operatør.

Operatør skal, etter forespørsel fra Oppdragsgiver, stille alle sine sjåfører og trafikkleddelse (gruppevis) til disposisjon for opplæring i regi av Oppdragsgiver. Oppdragsgiver dekker Operatørens faktiske kostnader og planlegger praktisk gjennomføring med Operatør.

12.2 Lærlingordninger

Operatør skal i løpet av første driftsår knytte seg til en offentlig godkjent lærlingeordning jf. Opplæringslova §§3-5 og 4-1.

Oppdragsgiver kan delta i Operatørens kampanjer for å få lærlinger inn i Operatørens virksomhet.

13 LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR. VIRKSOMHETSOVERDRAGELSE.

13.1 Krav til lønns- og arbeidsvilkår

Operatøren skal sørge for at ansatte, innleide arbeidstakere og utsendte arbeidstakere i egen og eventuelle underoperatørers og underleverandørers organisasjon, som direkte medvirker til å oppfylle Kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i samsvar med forskrift og lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter mv. av 8. februar 2008 nr. 112 §§5a-5d, og bestemmelsene her. Bestemmelsen gjelder for arbeider som utføres i Norge.

Lønn og annen godtgjørelse til egne ansatte, ansatte hos underleverandører og innleide skal utbetales til konto i bank.

Dersom det benyttes rengjøringsbyrå e.l. skal leverandøren være godkjent av Arbeidstilsynet.

13.2 Dokumentasjonsplikt

Operatør skal på forespørsel fra Oppdragsgiver uten ugrunnet opphold fremlegge dokumentasjon av lønns- og arbeidsvilkår for personell som omtalt over, som for eksempel lønnsutbetalinger, lønns slipper, arbeidskontrakter, m.m. Dette gjelder også opplysninger som anses relevante i forbindelse med ny konkurranseutsetting. Oppdragsgiver plikter å behandle alle opplysninger iht. lover og forskrifter om personvern.

13.3 Oppdragsgivers sanksjonsrett

Kontraktens bestemmelser om mislighold, tiltak og sanksjoner i kapittel 27 gjelder ved mislighold av ovenstående bestemmelser. I tillegg kan Oppdragsgiver ved brudd på bestemmelser om lønns- og arbeidsvilkår velge å holde tilbake et beløp som tilsvarer to ganger en estimert besparelse for Operatøren/arbeidsgiver som følge av bruddet, inntil forholdene er rettet.

13.4 Virksomhetsoverdragelse

Operatør skal følge lov om Yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportloven) av 21. juni 2002 nr. 45 med tilhørende forskrifter.

Loven innebærer bl.a. at tildeling av kontrakt om kollektivtjenester likestilles med en virksomhetsoverdragelse etter Arbeidsmiljøloven kapittel 16, jf. Yrkestransportlovens § 8 femte ledd. Dette gjelder for operativt og administrativt personell som direkte arbeider med å oppfylle Kontrakten. Yrkestransportloven innebærer at arbeidstakere tilsatt hos eksisterende operatør som har sin arbeidsmessige hovedtilknytning til rutene som blir konkurranseutsatt, har en lovfestet rett til overføring av sitt ansettelsesforhold ved skifte av operatør når ny operatør driver videre med samme type transportmiddel som før konkurransen.

Oppdragsgiver har innhentet anonymiserte opplysninger om personell hos operatør forut for denne Kontrakt, som oppgis å være omfattet av retten til overføring av ansettelsesforhold, herunder stilling, alder, ansiennitet og lønn. Oppdragsgiver har ikke ansvar for at denne oversikten er fullstendig og korrekt. Oppdragsgiver er ikke part i forholdet mellom operatør forut for denne Kontrakt og Operatør og deres ansatte.

13.5 Bruk av deltid og delte skift

Operatør oppfordres til, innenfor eksisterende rammer, å redusere bruken av uønsket deltid og delte skift.

14 PERSONVERN OG KONFIDENSIALITET

14.1 Personvern

Operatøren forplikter seg til å behandle personopplysninger i henhold til lovmessige krav og med tilbørlig aktsomhet. Operatør skal etterleve de til enhver tid gjeldende bestemmelser i personopplysningsloven og personvernforordningen (GDPR) og legge til rette for at den registrertes rettigheter etterleveres og gi den registrerte tilstrekkelig informasjon.

Operatøren har i **Vedlegg 6 A-B Databehandleravtale** inngått databehandleravtale med Oppdragsgiver som regulerer behandling av personopplysninger.

14.2 Taushetsplikt

Operatør har taushetsplikt om innholdet i denne Kontrakt. Operatør må innhente skriftlig forhåndsgodkjennelse fra Oppdragsgiver dersom Operatør ønsker å gi andre informasjon om innholdet i Kontrakten og/eller Oppdraget ut over å oppgi Oppdraget som generell referanse.

Partene forplikter seg til, både under Kontraktens varighet og senere, ikke å viderebringe /meddele til tredjeparter konfidensiell informasjon om partenes forretningsmessige forhold, personopplysninger om kunder og andre opplysninger om den annen part som mottas i forbindelse med oppfyllelsen av Kontrakten.

Partene forplikter seg også, både under Kontraktens varighet og senere, å iverksette rimelige tiltak for å forhindre at slike opplysninger kommer til tredjeparts kunnskap gjennom partenes ansatte, ledelse, styre, innleide konsulenter eller andre personer eller virksomheter med tilknytning til partene.

Oppdragsgiver er underlagt offentleglova og har ikke rett til å holde tilbake dokumenter det kan kreves innsyn i etter dette regelverket.

15 SIKKERHETSSTILLELSE OG KRAV TIL ØKONOMISK STILLING

Operatør skal for egen regning stille sikkerhet overfor Oppdragsgiver for de krav Oppdragsgiver måtte ha eller få mot Operatør i forbindelse med Kontrakten, herunder eventuelle misligholdsanksjoner, erstatningskrav, forsinkelsesrenter og inndrivelsesomkostninger. Sikkerheten skal stilles i form av en påkravsgaranti.

Påkravsgarantiens pålydende skal utgjøre 10% av Årsgodtgjørelse ved kontraktsinngåelse jf. **Vedlegg 8 B Operatørens endelige pristilbud** punkt 6, frem til første justering jf. punkt 15.1.

Påkravsgaranti etter dette punkt skal være utstedt av en bank eller annen kredittinstitusjon med hovedforretningssted innenfor EØS-området med kredittrating minst A3 hos Moodys eller A- hos Standard & Poor eller tilsvarende fra anerkjent ratingbyrå.

Påkravsgarantien skal være utformet som angitt i **Vedlegg 7 Sikkerhetsstillelse**.
Påkravsgarantien skal være regulert av norsk rett og være underlagt norsk verneting.

Oppdragsgiver skal ha mottatt selve garantidokumentet senest 5 virkedager etter kontraktsinngåelse.

Dokumentet følger Kontrakten som **Vedlegg 7 Sikkerhetsstillelse**.

Oppdragsgiver stiller ikke noen form for garanti eller annen sikkerhet for sine kontraktsforpliktelser.

15.1 Justering av Garantien

Garantien skal hvert 3. driftsår vurderes justert, første gang per 01.07. 2029, og tilsvare 10% av Årsgodtgjørelsen ved siste reguleringstidspunkt per 01.07. samme år.

15.2 Heving av Kontrakt grunnet økonomiske forhold

Oppdragsgiver har rett til å heve Kontrakten dersom Operatør går konkurs, eller blir beviselig insolvent. Oppdragsgiver har likevel ikke rett til å heve Kontrakten dersom det uten ugrunnet opphold blir godtgjort at Oppdraget vil bli fullført i samsvar med Kontrakten.

Dersom Operatøren ikke i tide fremlegger påkravsgaranti i henhold til dette kapittel 15 anses dette som et vesentlig mislighold av Kontrakten jf. punkt 27.5.6.
Operatøren kan i slikt tilfelle også ilegges dagbøter i henhold til punkt 27.5.3.

16 ANSVAR OG FORSIKRING

Operatør er ansvarlig, og bærer risikoen, for alt tap og skade på materiell, herunder materiell utlånt fra Oppdragsgiver, samt skade på personell og passasjerer ved utøvelsen av Oppdraget.

Operatør har for egen regning ansvar for at alt elektronisk utstyr levert av Oppdragsgiver er forsikret i forhold til brann, tyveri, hæververk og annen skade, slik dette er beskrevet i **Vedlegg 4 Kundesystemer Buss**.

Oppdragsgiver er ikke under noen omstendighet ansvarlig for skader på Operatørens materiell, med mindre det følger av alminnelig erstatningsrett.

Medfører utførelsen av Oppdraget skade på tredjemanns person eller eiendom, herunder forurensning eller annen skade på miljøet, bærer Operatør det fulle ansvar for dette, og skal holde Oppdragsgiver skadesløs for eventuelle tap og kostnader påført Oppdragsgiver i denne forbindelse.

Oppdragsgiver kan ikke stilles økonomisk ansvarlig for tredjeparts forhold, manglende infrastruktur, vegvedlikehold eller lignende lokale rammevilkår.

Medfører utførelsen av Oppdraget skade på Oppdragsgivers ansatte eller ting som ikke omfattes av Oppdraget, er Operatør erstatningsansvarlig overfor Oppdragsgiver i den utstrekning dette følger av alminnelige erstatningsregler.

Operatør skal holde Oppdragsgiver skadesløs for ethvert krav som knytter seg til Operatørens egne eller indirekte tap som måtte oppstå i forbindelse med Oppdraget, herunder økonomiske tap påført som følge av søksmål og/eller dom mot Oppdragsgiver.

Operatør skal ha gyldig og tilstrekkelig forsikring for det ansvar som følger av Kontrakten under hele Kontraktens varighet, tilpasset Operatørens virksomhet og aktuelle arbeider, herunder yrkesskadeforsikring og ansvarsforsikring. Forsikringsavtalene skal ikke inneholde bestemmelser som reduserer skadelidtes rettigheter overfor forsikringsselskapet i forhold til det som følger av Lov om forsikringsavtalers ordinære bestemmelser.

Forsikringsbevis skal på forespørsel fremlegges Oppdragsgiver for kontroll. Slik kontroll fritar ikke Operatør fra ansvar for at forsikringen er dekkende.

17 OVERDRAGELSE AV KONTRAKT

Operatør kan ikke overdra sine rettigheter og forpliktelser etter Kontrakten eller deler av den, uten at Oppdragsgiver på forhånd har gitt skriftlig samtykke.

Oppdragsgiver har rett til å overdra sine rettigheter og forpliktelser etter Kontrakten til et annet rettssubjekt. Bl.a. kan endringer i offentlig organisering og ansvarsforhold innenfor samferdsel og kollektivtrafikk medføre at et annet selskap eller organisasjon trer inn i Oppdragsgivers rolle som part i denne Kontrakt. En slik endring gir ingen rett for Operatør til å kreve forhandlinger om Kontraktens vilkår.

18 BRUK AV UNDERLEVERANDØRER OG SAMARBEIDSPARTNERE

18.1 Underleverandører

Operatør er ansvarlig for Kontraktens oppfyllelse, selv om det benyttes underleverandør(er). Operatør er ansvarlig for at underleverandører tilfredsstiller alle krav som er stilt til Operatør.

Operatør kan ikke benytte underleverandører for deler av Oppdraget uten at Oppdragsgiver på forhånd har gitt skriftlig godkjenning.

Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å kreve utskifting av underleverandører på saklig grunnlag.

18.2 Forpliktende samarbeid

Dersom Operatør inngår i et samarbeid (joint venture e.l.) med andre parter, skal det framlegges for Oppdragsgivers godkjenning en bindende avtale mellom

samarbeidspartene som angir partenes roller, ansvar og forpliktelser i samarbeidet i forhold til oppfyllelse av vilkårene i Kontrakten mellom Operatør og Oppdragsgiver.

Avtalen skal vedlegges Kontrakten som **Vedlegg 9 Avtale om solidarisk ansvar** og kan ikke endres uten at Oppdragsgiver på forhånd har gitt skriftlig godkjenning.

Dersom Operatør inngår i et samarbeid (joint venture e.l.) med andre parter, skal partene være solidarisk ansvarlige for oppfyllelse av Kontrakten mellom Operatør og Oppdragsgiver. Dersom andre selskaper, herunder også morselskap/ konsernselskaper, er direkte involvert eller garanterer for oppfyllelsen av en eventuell Kontrakt, skal Operatør ha juridisk råderett over ressursene som det vises til.

19 MENNESKERETTIGHETER OG ANSTENDIGE ARBEIDSFORHOLD

Operatøren skal respektere grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester. Dette innebærer å ivareta slike rettigheter i egen virksomhet, og å jobbe for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i leverandørkjeden i samsvar med bestemmelsene i åpenhetsloven § 4.

Operatøren skal innen 3 måneder etter kontraktsinngåelse levere Oppdragsgiver en beskrivelse av sine innledende aktsomhetsvurderinger, som omfatter en beskrivelse av leverandørkjeden og Operatørs vurdering av risiko for menneskerettighetsbrudd og dårlige arbeidsforhold knyttet til denne konkrete Kontrakten, se åpenhetsloven § 4. Operatør skal i kontraktperioden videreføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger i henhold til åpenhetsloven § 4.

Operatøren skal kunne dokumentere oppfyllelse av kravene her, og Oppdragsgiver har rett til på forespørsel å få oversendt dokumentasjon uten ugrunnet opphold.

Begrepene «grunnleggende menneskerettigheter» og «anstendige arbeidsforhold», skal forstås i samsvar med åpenhetsloven § 3 b) og c).

Ovenstående bestemmelser gjelder uavhengig av om Operatøren er omfattet av åpenhetsloven eller ikke.

20 SANKSJONER MOT RUSSLAND. NASJONALE SIKKERHETSINTERESSER.

EU har innført en rekke sanksjoner mot Russland som Norge støtter. Les mer her; https://www.regjeringen.no/no/tema/utenrikssaker/Eksportkontroll/sanksjoner-og-tiltak1/sanksjoner_aggresjon/id2905102/. Sanksjonene er i hovedsak forskriftsfestet, jf. sanksjonsloven og forskrift av 15. august 2014 nr. 1076. Bestemmelsene omfatter blant annet regulering av samhandling med aktører med russiske eierinteresser og aktører som støtter russiske kamphandlinger. Operatøren plikter å overholde de til enhver tid gjeldende sanksjonsbestemmelser. Operatøren skal iverksette egne tiltak for å sikre

overholdelse av denne kontraktsbestemmelsen, og skal på forespørsel kunne dokumentere rutiner rundt dette. Operatøren er ansvarlig for at underleverandører og andre kontraktsmedhjelpere ikke omfattes av sanksjonsregelverket.

Operatør skal vurdere om Operatørs økonomiske aktivitet i tilknytning til Kontrakten innebærer involvering av aktører som er tilknyttet land som kan utgjøre en risiko for at nasjonale sikkerhetsinteresser kan bli truet. For nærmere informasjon, se Nasjonal sikkerhetsmyndighet - Forsiden (nsm.no). Dette gjelder særlig strategiske investeringer, oppkjøp eller annen økonomisk aktivitet som kan utgjøre en risiko for nasjonale sikkerhetsinteresser.

21 ETISKE KRAV

Operatøren skal følge de til enhver tid gjeldende lover og regler.

Operatørens ansatte og personell skal opptre på en tillitsvekkende måte.

Operatørene skal ikke akseptere eller ta del i noen form for korrupsjon eller bestikkelser, herunder enhver form for betaling, gaver eller annen fordelsoverføring til offentlige tjenestemenn. Unntatt er gaver av ubetydelig verdi og nøkterne arbeidsmåltider i forbindelse med foredrag eller lignende.

Operatøren skal ikke under noen omstendigheter forårsake eller være delaktig i brudd på konkurransereglene; herunder ulovlig prissamarbeid eller markedsdeling.

22 KONTRAKTSFORHOLD TIL ANDRE

Det står Oppdragsgiver fritt å inngå kontrakter med andre enn Operatør, også der hvor slike kontrakter har direkte trafikkmessige berøringspunkter med den kontraktsfestede leveranse. Operatør har i slike tilfeller ingen rett til endret godtgjørelse eller til å kunne påberope seg andre kontraktsmessige konsekvenser.

Om stat og/eller fylker gir tillatelse til eller oppretter/endrer ruter som har trafikkmessige berøringspunkter og følger for Operatør, gir dette ikke grunnlag for endret godtgjørelse eller grunnlag til å kunne påberope seg andre kontraktsmessige konsekvenser.

Oppdragsgiver kan pålegge Operatør samarbeid med andre operatører om kjøring av ruter som har berøringspunkter med den kontraktsfestede leveranse.

23 REKLAMERETTIGHETER

Oppdragsgiver har alle rettigheter til å foreta salg av reklame i og på bussene.

Alle former for reklameinntekter i kontraktsperioden tilfaller Oppdragsgiver.

Operatør plikter å stille med materiell uten påmontert reklame og/eller løpende reklameavtaler. Se også **Vedlegg 1 Oppdragsbeskrivelse** punkt 2.19.

Operatør kan ikke kreve erstatning fra Oppdragsgiver for sår, lakkskader og /eller slitasje som følge av normal av-/ påmontering av reklame på bussene

Oppdragsgiver har rett til opphenging av monitører inne i bussene til bruk for reklameformål eller ruteinformasjon.

Oppdragsgiver har rettighetene til reklame i og på bussene, og kan overføre eller selge rettighetene til administrering og håndtering av reklame og reklameinntekter til Operatør eller tredjepart.

24 KVALITETSSIKRING- OG HMS (HELSE-MILJØ-SIKKERHET) SYSTEM

Operatør skal ha et dokumentert kvalitetssikrings- og HMS (helse miljø og sikkerhet)-system som omfatter Oppdraget.

Operatør skal senest ved Oppstartsdato ha utarbeidet og iverksatt en lokal tilpasning av sitt kvalitetssikringssystem og HMS (helse, miljø og sikkerhet) av tjenester som skal utføres under Kontrakten, jf. **Vedlegg 1 Oppdragsbeskrivelse** punkt 2.2.1 – 2.2.4.

Oppdragsgiver eller Oppdragsgivers representant har rett til å foreta kvalitetsrevisjon og verifikasjon av Operatørens og evt. underleverandørers HMS- og kvalitetssikringssystem. Oppdragsgiver skal i slike tilfeller ha fri adgang til Operatørs/Underoperatørs anlegg og bussmateriell samt tilgang til aktuell personell. Hentet MILJØREGNSKAP
I forbindelse med utarbeiding av fylkeskommunens årlige klimaregnskap skal Operatør rapportere kjørt kilometer for fylkeskommunen i denne Kontrakt, fordelt per buss og drivstoffkategori.

Rapporten skal sendes Oppdragsgiver innen 31.januar hvert år, med informasjon for foregående år.

Operatør skal utarbeide et rapporteringsskjema som minst skal inneholde flg. Informasjon om den enkelte buss:

- Intern nr. på buss
- Reg. nr. på buss
- Modell dvs. busstype (Laventure – normalgulv -minibuss)
- Drivstoffkategori (El - Biogass)
- Forbruk drivstoff totalt
- Kjørte km totalt
- Forbruk drivstoff per km totalt
- Forbruk drivstoff i Ruteproduksjon for Oppdragsgiver
- Kjørte km i Ruteproduksjon for Oppdragsgiver
- Forbruk drivstoff per km i Ruteproduksjon for Oppdragsgiver

Kjørte kilometer kan avrundes til nærmeste 100 kilometer, dersom Operatør ikke har nøyaktige tall. Kilometerne summeres per drivstoffkategori.

25 KONTROLL OG OPPLYSNINGSPLIKT

Operatør er underlagt de regler som gjelder for kontroll og opplysningsplikt i henhold til yrkestransportloven med forskrifter.

På forespørsel skal Operatør vederlagsfritt utlevere statistikk og informasjon om økonomiske forhold, operativ drift og ethvert annet forhold som Oppdragsgiver vurderer som nødvendig for å kontrollere utførelsen av Oppdraget, eller som Oppdragsgiver vurderer som nødvendig i forbindelse med kontraktfortolkning. Kontrollkravet omfatter også rett til innsyn i Operatørens vogn disponeringsplan og skift- og turnusplan. Operatør skal benytte de skjemaer/format som Oppdragsgiver fastsetter.

Kontrollkravet omfatter også alle opplysninger som, fylkeskommunen og/eller andre offentlige instanser etterspør til forsknings- og utredningsformål, herunder statistikk om drivstofforbruk og miljøpåvirkning. Slike opplysninger vil normalt ikke være unntatt offentlighet i henhold til "Lov om offentlighet i forvaltningen". Oppdragsgiver kan benytte disse opplysningene for forsknings- og utredningsformål i samarbeid med andre fylkeskommuner.

På forespørsel fra Oppdragsgiver, skal Operatør i kontraktperioden og uten kostnad for Oppdragsgiver, utlevere informasjon som Oppdragsgiver anser som relevant for å kunne utarbeide spesifikasjoner og innkjøpsgrunnlag ved framtidige innkjøp/tilbuds-konkurranser. Informasjonskravet omfatter også opplysninger om forretningsmessig virksomhet i direkte tilknytning til virksomheten som omfattes av denne Kontrakt eller som har utgått fra denne.

Oppdragsgiver har til enhver tid rett til å kontrollere om utførelsen av Oppdraget er i henhold til Kontrakten.

Operatør skal ha et system for løpende registrering av alle driftsavvik og – hendelser som medfører, eller kan medføre, at Oppdraget ikke gjennomføres i henhold til Kontrakten. Oppdragsgiver kan kreve at Operatør etablerer en web-basert løsning for avviksregistrering og at Oppdragsgiver får/har tilgang til dette, evt. at Operatør pålegges bruk av Oppdragsgivers løsning for avviksregistrering.

Oppdragsgiver kan etter eget skjønn iverksette kontroller på bussene og/eller andre kontrolltiltak hos Operatør, for å kunne kontrollere at vilkårene i Kontrakten etterleves.

Dersom opplysninger som etterspørres av Oppdragsgiver uteblir eller er mangelfulle, kan Oppdragsgiver holde igjen betalingen for den angjeldende måned inntil forholdene er rettet opp. For øvrig gjelder Kontraktens bestemmelser om mislighold, tiltak og sanksjoner i kapittel 27.

26 MISLIGHOLD, TILTAK OG SANKSJONER

26.1 Hva anses som mislighold

Det foreligger mislighold dersom en av partene ikke oppfyller sine forpliktelser etter Kontrakten, og det ikke skyldes forhold som den annen part er ansvarlig for, eller force majeure jf. kapittel 28.

26.2 Tiltak for å unngå mislighold

Oppdragsgiver kan pålegge Operatør å utføre bestemte tiltak for å unngå mislighold. Det kan også kreves at Operatør utarbeider tiltaksplan for å unngå mislighold. Tiltak kan relatere seg til alle typer administrative og operative forbedringer i tilknytning til utførelsen av Oppdraget, herunder holdningsarbeid i Operatørs organisasjon. Operatør har ikke krav på godtgjørelse for utarbeidelse av tiltaksplan eller utførelse av tiltak.

Etterlevelsen av pålagte tiltak og/eller tiltaksplan vil kunne være et element ved Oppdragsgivers vurdering av om det skal ilegges sanksjoner ved mislighold.

26.3 Sanksjoner ved mislighold

Mislighold sanksjoneres etter bestemmelsene i punkt 27.4 følgende. I tillegg inneholder noen av bestemmelsene i Kontrakten særskilte sanksjoner. Disse kommer i tillegg til sanksjoner iht. punkt 27.4 følgende, men mindre annet fremgår.

26.4 Gebyr - standardiserte sanksjoner ved enkelte typer mislighold

26.4.1 Grunnlag for gebyr

Ved manglende oppfyllelse av kvalitetskrav, slik det er angitt i punkt 27.4.4, kan Oppdragsgiver ilegge Operatør gebyrer.

Oppdragsgiver har rett til å kontrollere om Operatørens utførelse av Oppdraget er i henhold til Kontrakt og til å bruke resultatet av sine kontroller som grunnlag for ilegging av sanksjoner i form av gebyrer.

Gebyr kan ilegges for hvert enkelt påvist avvik, og ved hvert enkelt tilfelle innenfor hvert avvik.

Det er ingen øvre grense for Oppdragsgivers ilegging av gebyrer.

Operatør vil ikke bli ilagt gebyrer for innstilte avganger ved force majeure eller ved trafikale forhold som hindrer fremkommeligheten som Operatør ikke råder over og heller ikke kan unngå konsekvensene av. Operatør vil heller ikke bli ilagt gebyrer for avvik som er forhåndsgodkjent av Oppdragsgiver.

For øvrig gjelder Kontraktens bestemmelser om mislighold, tiltak og sanksjoner i kapittel 27.

26.4.2 Oppdragsgivers kontroller

Oppdragsgiver vil kontrollere Operatørens oppfyllelse av Kontrakten.

Kontrollene gjennomføres enten av personer fra Oppdragsgiver eller av andre utpekte personer/selskaper. Oppdragsgiver plikter ikke underrette/varsle Operatør om tidspunkt og fremgangsmåte for gjennomføring av kontroll(er).

Kontrollen kan f.eks. skje ved registrering via kundefølgende, kvalitetskontroller utført av vaktelskap, Oppdragsgivers egne observasjoner, informasjon hentet fra billettsystemet, sanntidssystemet, etc.

Oppdragsgiver har rett, men ikke plikt, til eventuelt også å benytte Operatørens egne registreringer som grunnlag for ileggelse av gebyr. Dersom det er avvik mellom resultatet av Oppdragsgivers kontroll og Operatørens egne registreringer, skal Operatør på anmodning fremlegge dokumentasjon som redegjør for avviket. Fremlegges ikke slik dokumentasjon, eller er den fremlagte dokumentasjon ikke tilstrekkelig, har Oppdragsgiver rett til å ilegge gebyr for avviket.

26.4.3 Gebyrgrupper og gebyrnivå

Gebyrene er delt inn i grupper etter viktighetsgraden til kvalitetselementene, med ulike størrelser på gebyrene for ulike typer mislighold.

26.4.4 Gebyrsatser

AVVIK	GEBYR Beløp i NOK eks mva
Gebyrgruppe 1: <ul style="list-style-type: none">• Innstilt / ikke kjørt avgang, forhold som skyldes Operatør• Ikke satt inn alternativt transportopplegg umiddelbart ved innstillinger/ikke kjørt avgang – hele eller deler av rutetrase• Ureglementert bruk av mobiltelefon	Kr. 10 000,- per tilfelle innen hvert avvik
Gebyrgruppe 2: <ul style="list-style-type: none">• Ikke kjørt avgang, betjent minimum $\frac{1}{4}$ av rutetrase målt i planlagt kjøretid, forhold som skyldes Operatør• Forsinkelse over 10 min i forhold til ruteplan ved start på ruten, forhold som skyldes Operatør• For tidlig kjørt avgang i forhold til ruteplan• Kjøring av feil trase i rute som innebar at en eller flere holdeplasser ikke ble betjent• Manglende rapportering av feil ved billettering- og sanntidssystemet, herunder også ved holdeplassannonseringen (lyd/bilde)• Feil pålogget tur- og/eller rutenummer på elektronisk billettmaskin• Kjørt avgang uten pålogget billettmaskin	Kr. 3 000,- per tilfelle innen hvert avvik
Gebyrgruppe 3: <ul style="list-style-type: none">• Ikke kjørt avgang, betjent minimum $\frac{1}{2}$ av rutetrase målt i planlagt kjøretid, forhold som skyldes Operatør	Kr. 2 000,- per tilfelle innen hvert avvik

<ul style="list-style-type: none">Buss stående med passasjerer om bord uten ansvarlig sjåfør tilstede	
Gebyrgruppe 4: <ul style="list-style-type: none">Ikke kjørt avgang, betjent minimum $\frac{3}{4}$ av rutetrase målt i planlagt kjøretid, forhold som skyldes OperatørManglende opphenging av informasjon i buss	Kr. 1 000,- per tilfelle innen hvert avvik

26.5 Øvrige sanksjoner

26.5.1 Retteplikt

Dersom en part misligholder sine forpliktelser i henhold til denne Kontrakt, skal den annen part sende et skriftlig varsel om dette uten ugrunnet opphold. I varselet skal det angis en tidsfrist på 1 – 14 dager for å rette misligholdet. Den annen part skal rette misligholdet innen rimelig tid og senest innen tidsfristens utløp.

Dersom Operatør ikke retter sitt mislighold innen utløpet av den tidsfrist som er satt, har Oppdragsgiver rett til, selv eller ved tredjepart, å rette misligholdet for Operatørens regning og risiko. Slik retting kan bestå i å utføre den relevante del av Oppdraget.

Oppdragsgiver har rett til å avregne eventuelle mislighold og sanksjoner etter punkt 27.5.3. direkte mot Operatørens fakturerte godtgjørelse jf. punkt 8.6.1.

26.5.2 Utskiftning av underleverandør eller personell

Ved mislighold som er knyttet til Operatørs underleverandører eller personell, kan Oppdragsgiver kreve at aktuell underleverandør eller aktuelt personell, skiftes ut med umiddelbar virkning; Ved gjentatte, vedvarende eller alvorlige brudd på Kontraktens bestemmelser, eller ved mislighold som innebærer sterkt klanderverdig eller illojale handlinger.

Oppdragsgiver skal før krav om utskiftning i samarbeid med Operatør vurdere om andre og mindre inngripende tiltak vil være tilstrekkelige. Oppdragsgivers renommé kan tas i betraktning ved vurderinger etter bestemmelsen her.

26.5.3 Dagbøter

Dersom Operatøren misligholder sine forpliktelser, og ikke retter forholdet i henhold til punkt 27.5.1, har Oppdragsgiver rett til å kreve dagbøter.

Dagbøter løper fra varsling og fram til Operatør har rettet forholdet. Størrelsen på dagbøter per dag fastsettes av Oppdragsgiver på bakgrunn av misligholdets alvorlighetsgrad og kan utgjøre inntil 0,5 promille av kontraktsfestet Årsgodtgjørelse.

Ved særskilt angitte forseelser som beskrevet i punkt 27.4. følgende, har Oppdragsgiver rett til å kreve gebyr per registrerte tilfelle. Dersom Oppdragsgiver velger å illegge gebyr, kan det ikke samtidig illegges dagbøter for samme forhold.

26.5.4 Særskilt dagmulkt ved avvik fra miljøkrav, og avvik i drivstoffklasse for anvendt bussmateriell

Ved avvik fra miljøkrav, eller i avtalt drivstoffkategori for bussmateriell herunder eventuelt bruk av naturgass i stedet for biogass, påløper dagmulkt automatisk med kr 3 000 per kalenderdag per buss. Dagmulktene vil komme til fradrag i Operatørens krav på vederlag etter Kontrakten.

Dersom Operatøren har fått dispensasjon etter **Vedlegg 2 A-C Krav til materiell** punkt 9.1, påløper ikke dagmulkt i perioden dispensasjonen gjelder for.

Operatør plikter å varsle Oppdragsgiver umiddelbart ved slike avvik.

26.5.5 Erstatning og renter

I stedet for dagsbøter eller gebyrer kan Oppdragsgiver kreve erstattet sitt økonomiske tap, herunder ekstra kostnader til avhjelp, som med rimelighet kan tilbakeføres til misligholdet.

Operatør er erstatningspliktig for tap som følge av heving som følge av Operatørens forhold, selv om aktuelt mislighold før heving har medført ileggelse av gebyrer og/eller dagbøter.

Ved mislighold har den annen part rett til å kreve erstatning for det tap som med rimelighet kan tilbakeføres til misligholdet. Eventuelt påløpte dagbøter kommer til fradrag i erstatningen.

Ved Oppdragsgivers mislighold av sin betalingsforpliktelse kan Operatør kreve renter etter lov om renter ved forsinket betaling av 17. desember 1976 nr. 100.

26.5.6 Vesentlig mislighold

Ved vesentlig mislighold, eller der det er klart at vesentlig mislighold vil inntreffe, har den annen part rett til å heve Kontrakten eller deler av denne med øyeblikkelig virkning, samt kreve erstatning.

Som vesentlig mislighold regnes blant annet følgende tilfeller:

- Gjentatte tilfeller av alvorlig karakter som ikke er rettet etter fristene i punkt 27.5.1, eller som ikke kan rettes
- Avvik fra miljøkrav over tid i Kontrakten, herunder avtalt drivstoffkategori for bussmateriell
- Operatør ikke lenger innehar nødvendige godkjenninger, tillatelser, forsikringer, bankgaranti eller sertifikater, er dette alltid å anse som vesentlig mislighold
- Operatør er insolvent eller ute av stand til å gjøre opp sine løpende forpliktelser
- Operatør har deltatt i ulovlig konkurransebegrensende samarbeid

- Påkravsgaranti ikke er fremlagt i henhold til punkt 15
- Det foreligger brudd på sanksjonsloven med tilhørende forskrift av 15. august 2014 nr 1076

27 FORCE MAJEURE

Ved force majeure fritas begge parter fra sine oppfylleelsesforpliktelser etter Kontrakten fram til force majeure-situasjonen opphører.

Dette innebærer blant annet at Oppdragsgiver ikke er forpliktet til å betale noen form for godtgjørelse dersom det foreligger en gyldig force majeure-situasjon.

Force majeure er oppfylleelses-hindring grunnet forhold utenfor en parts kontroll, og som parten ikke med rimelighet kunne forutse eller overvinne konsekvensene av, som for eksempel ekstraordinære værforhold, ras, stengte veier, offentlige påbud og forbud, streik, lockout og overenskomstbestemmelser.

Manglende oppfyllelse av Kontrakten fra en underleverandør som ikke skyldes force majeure, er ikke force majeure for Operatør.

Ved force majeure skal den berørte parten umiddelbart og skriftlig varsle den annen part om:

- Omfang og antatt varighet
- Årsak til oppfylleleshindringen
- Tiltak for å bøte på konsekvensene

Ved manglende varsling iht. ovenstående, mister partene rett til å påberope seg force majeure.

Oppdragsgiver betaler ikke for leveranser som ikke utføres. Ved ikke utført Ruteproduksjon justeres godtgjørelsen i henhold til de enhetspriser for endringer i Oppdraget slik disse er beskrevet i punkt 8.2.2.

En part har, uavhengig av misligholdbestemmelsene i kapittel 27, rett til å si opp Kontrakten dersom den annen parts oppfyllelse av en ikke uvesentlig del av Oppdraget hindres eller forsinkes grunnet force majeure i mer enn 6 måneder. Slik oppsigelse kan skje helt eller delvis. Ved delvis oppsigelse justeres godtgjørelsen i henhold til de enhetspriser for endringer i Oppdraget slik disse er beskrevet i punkt 9.6.1. Ved oppsigelse har Operatør krav på vederlag for det som er utført.

28 TVISTER

Denne Kontrakt er undergitt norsk rett.

Dersom det oppstår tvist mellom partene om tolkning eller rettsvirkningene av denne Kontrakt, skal tvisten først forsøkes løst ved forhandlinger.

Fører slike forhandlinger ikke frem innen 30 dager etter at forhandlingene skriftlig er krevet av en part, kan en part ta ut søksmål for de ordinære domstoler. Søksmålet skal i tilfelle reises ved Vestfold Tingrett.

Dersom begge parter er enige, kan tvisten alternativt avgjøres med endelig virkning ved voldgift i Norge. Voldgiftsretten skal i så fall bestå av 3 medlemmer, hvorav partene oppnevner hver sin voldgiftsmann. I samarbeid oppnevner partene rettens leder. Dersom partene ikke blir enige innen 15 dager etter at partene skriftlig har avtalt bruk av voldgift, oppnevnes rettens leder av Vestfold Tingrett.

Tvist mellom partene om tolkning eller rettsvirkningene av denne Kontrakt gir ikke Operatør rett til å endre sin leveranse med mindre en slik endring er skriftlig akseptert av Oppdragsgiver eller er rettskraftig avgjort ved dom eller forlik. Manglende leveranse i en slik situasjon er å anse som mislighold av Kontrakten.

29 SIGNERING

Kontrakten signeres digitalt via Merzell TendSign

Dette kapittelet erstattes av kvittering for elektronisk signering.